

oktober 1996, letnik 45, številka 8

NAŠA LUČ

mesečnik za slovence na tujem

LETINA

**Zdaj tone spet veliko leto
na kupe sadežev leži
in še hitijo hlapci vneto
med brazdami in rozgami.
Prepolna žita ti je kašča,
bogastvo v kleti ti narašča.**

**Ti, Gospodar, ga tiho gledaš,
njegove cene se zavedaš.
Daj, naj bo, kar bo zemlji vzeto,
življenja kruh in vino sveto!**

Lili Novy

NAŠA LUČ

Glasilo Zveze slovenskih izseljenskih duhovnikov, diakonov in pastoralnih sodelavcev v Evropi za verska, kulturna in narodna vprašanja

Izdajatelj in založnik:

DRUŽINA, SLO-1000 Ljubljana, p. p. 95.

Glavni urednik:

Janez Pucelj, Oberhausen, Nemčija

Odgovorni urednik:

Ljubo Bekš, Ljubljana

Uredišтво:

Naša Luč

Poljanska c. 2, 1000 Ljubljana

tel.: 061/133-20-75

faks: 061/126-23-02

Uprava:

Krekov trg 1/II, 1000 Ljubljana,

tel. 061/131-62-02

NAROČNINA

(v valuti zadevne države):

Slovenija	1.500 SIT
Avstrija	200 ATS
Anglija	11 GBP
Belgija	690 BEC
Francija	106 FRF
Italija	24.000 ITL
Nizozemska	35 NLG
Nemčija	30 DEM
Švica	27 CHF
Švedska	130 SEK
Avstralija	26 AUD
Kanada	23 CAD
ZDA	20 USD

Naročnino lahko plačate pri poverjenikih ali pa direktno na upravo. Tolarski žiro račun: 50101 - 603 - 401025, DRUŽINA d.o.o., s pripisom za Našo luč, devizni račun: Nova Ljubljanska banka d.d.: 50100-620-133 900-27620-118911/5.

Nove naročnike sprejemajo poverjeniki in uprava.

Po mnenju Ministrstva za kulturo št. 415-147/94 z dne 23.2.1994 šteje Naša luč med proizvode, za katere se plačuje 5% prometni davek. PRINTED IN SLOVENIA

Oblikovanje: TRAJANUS

Tisk: Tiskarna Ljudske pravice, Ljubljana.

Naslovnna fotografija: F. Stele: Savinjska dolina

Druga stran ovitka: J. Kobal: Sadovi polja

Tretja stran ovitka: J. Rihar: Povojno grobišče (okolica Ljubljane)

Četrta stran ovitka: J. Rihar: Jesenska meditacija v Julijcih

Predvolilno ozračje

Slovenija je v predvolilnem ozračju. Propaganda, ponujanje boljših programov, boljših ljudi, ki znajo bolje urejati stvari... Izpostavljeni smo populističnemu in demagoškemu prepričevanju. Obe, kako nam bo dobro, so seveda razumljivi.

Besede so poceni, dejanja veljajo! pravi preizkušena modrost.

Presoditi je treba, kaj pomenijo lepe besede in kaj je treba narediti za naprej. Predvolilna kampanja ni zadeva le strank. Mnogokrat se pogovori zasučejo na volitve. Takrat je vedno mogoče zagovarjati svoje spoznanje, ocene in stališče. Eno od načel za stvarnejšo presojanje predvolilnih obljub je: Ob tem, kar kdo obljublja, je dobro primerjati, kaj je v tej smeri do zdaj naredil.

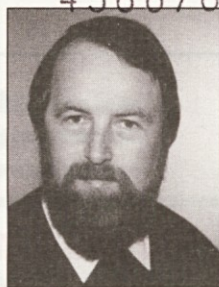
V Sloveniji ne manjka ljudi, ki bi radi vladali in ki to tudi znajo. Ne podcenjujmo nikogar. Liberalci bodo znali našo družbo voditi v liberalizem, krepili bodo strukture liberalnega mišljenja. V iztekajočem se mandatu so nam pokazali, v kakšno svobodnjaštvo nas želijo peljati (ni verouka v šolah) in komu ne bodo dali veljave (Cerkvi ne vračajo pokradenega imetja). Njihove predstave o Sloveniji se v marsičem ne pokrivajo s krščanskimi vrednotami (npr. poštenost), ki jih želi spoštovati večina ljudi. In pri tem ne gre pozabiti, kako so si s prehajanjem poslancev zagotovili večino v parlamentu. Na volitvah imamo možnost, da izrazimo, koliko so nam te prevare všeč.

Bivši komunisti, danes socialisti, so nas vodili 50 let; rezultat je znan.

Ostajajo še stranke slovenske pomladi. Med njimi so sicer dovolj opazne razlike v presoji o načinu preoblikovanja Slovenije v demokratično državo. Eno pa jim je v temelju skupno: hitrejši odmik od bivše totalitarne družbe. Najbrž se mnogi strinjate z mnenjem, da so njihovi programi v slovenski politiki narodnega razvoja v iztekajočem se mandatu našli premalo izraza in veljave.

Kdor hoče videti slovensko družbo v prihodnjih letih bližje krščanskim vrednotam, ta bo najbrž moral dati glas eni od teh strank. Kdor pa sicer tako misli, a se ne bo potrudil, da bo volil, ta je vnaprej dal svoj glas nasprotno mislečim. Pozneje naj se ne jezi na Slovenijo in na razmere v njej.

Volitve so preprosta zadeva. Vodil nas bo, kdor bo dobil več glasov.

Janez Pucelj

Miha Herman, župnik na Ponikvi, ima na skrbi ureditev
nekdanje Slomškove domačije na Slomu

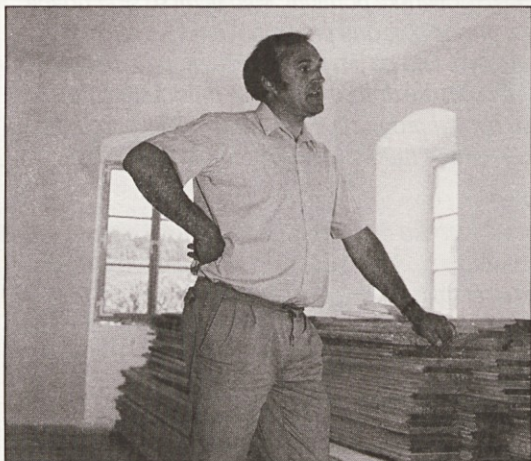
Slovenci moramo biti na "častitljivega božjega služabnika" Antona Martina Slomška ponosni

Lahko bi vas imenoval kar 'upravitelj' nekdanje Slomškove domačije. Ali nam lahko za začetek na kratko poveste par besed, misli, kako se je spreminjal odnos do tega velikana slovenske vernosti?

Velikih osebnosti čas pač ne povozí in četudi minejo desetletja nenaklonjenosti, se njihova vrednost spet vrača med svoje. Znova zasijejo s svojo veličino in še bolj sporočajo, da niso bili le za trenutno rabo.

S Slomškom je vsekakor tako. Po dolgem molku povojnega obdobja zavest o njegovi veličini znova raste. Spoznavamo, da je imel prav v njem slovenski narod enega največjih sinov. Že kmalu po smrti je v srcih mnogih vernih Slovencev vzkliło spoznanje, da je bil škof Slomšek svetniška duša.

To spoznanje je vedno bolj zrelo in že leta 1924 dobilo tudi prvo pisno obliko, ko so duhovniki lenarške dekanije svojo željo po priznanju Slomška za svetnika tudi uradno izrazili in poslali takratnemu škofu v Maribor. Proces za beatifikacijo je počasi napredoval.

Oprt na že storjeno gleda župnik naprej...

Zavrta ga je II. svetovna vojna in povojni komunistični režim, ki dolgo ni dajal Cerkvi na Slovenskem dihati. Zato niti ni bilo mogoče procesa primerno nadaljevati. Zadnja leta je bilo na tem področju veliko storjenega in proces se srečno bliža koncu. To je javno povedal na obisku v Mariboru tudi papež Janez Pavel II., ko ga je razglasil za "častitljivega božjega služabnika". Upamo, da bo kmalu dokončan še zadnji del procesa, ki ugotavlja zaupanje vernih v Slomškovo priprošnje in vsaj eno uslišanje. Vsekakor do prvega slovenskega svetnika ni več daleč: morda že letos ali vsaj v naslednjem letu.

Kako se Slovenci pripravljamo na ta zgodovinski trenutek, ki nas bo, podobno kot ob obisku svetega očeta, spet potrdil v naši duhovni pripadnosti krščanstvu?

Vsekakor premalo. Še zdaleč se ne zavedamo, kako veliko osebnost smo imeli v Slomšku, še vedno premalo poznamo njegovo delo na področju vere, kulture, šolstva in narodnostne problematike. Zadnja leta je sicer mogoče o njem veliko prebrati, slišati in videti po radiu ali TV, toda še vedno je zelo skromno navoč v šolskem programu in v javnosti sploh.

Na Ponikvi, v njegovi rojstni fari, se vsako leto zvrsti več romarjev in turistov, ki si poleg lepe baročne cerkve želijo ogledati tudi rojstno hišo tega velikega človeka. In kaj jim lahko pokažemo? Trenutno še ne veliko, a kmalu bomo, upamo, njegov rojstni dom obnovili.

Mnogi naši bralci ne vedo, da Slomšek izvira iz velike in za tisti čas močne kmečke družine. Kako je bilo z njihovim posestvom pozneje?

Slomški nekdaj niso bili siromaki. Prek 50 hektarjev zemlje je vsekakor lahko vzdrževalo veliko hišo. Že v 18. stoletju so rekli, da je to "dvor Slom". Po zgodnji materini in kmalu nato še očetovi smrti je gospodar-

jenje prevzel škofov brat in njegovi potomci. A so slabo gospodarili, tako da so domačijo z zemljo vred leta 1905 prodali. Novi lastnik dr. Josip Karlovšek je sicer na Slomu umno gospodaril, a je imel drugod škode, zato je to posestvo zastavil pri celjski hranilnici. Z II. svetovno vojno so hranilnice propadle in tako je Slom postal državna last. V škofovi rojstni hiši so si uredili pisarne, kuhinjo in jedilnico za zaposlene in sobe za sezonske delavce. Zaradi slabega vzdrževanja je sicer zelo velika hiša (22 x 12m) vztrajno propadala. Kar marsikakšno pikro besedo so domačini slišali od tujcev zaradi neurejenosti Slomškove rojstne hiše, a sami seveda niso mogli pomagati. Šele 1991. je mariborski škofiji uspelo kupiti hišo in nekaj zemlje ob njej za parkirišče. Potem je bilo treba počakati na izselitev prejšnjih lastnikov in izdelavo projekta. Lani smo začeli z obnovo. Zaradi slabega stanja hiše, izredne velikosti in pomanjkanja denarja gredo dela počasneje, kot sem pričakoval in želel. Država je žal pokazala le malo pripravljenosti za pomoč, saj je lani dodelila le 2 % pomoči, letos pa nam ni nameravala dati niti tolarja. Šele z obširno predstavitevijo novemu kulturnemu ministru Janezu Dularju je bil dodan še milijon tolarjev in pol. Pri tako velikem delu je to vsekakor zelo majhen delež, toliko bolj, če pomislimo, kako so nekdaj obnavljali spominske domove in okolico tolikim revolucionarjem in kulturnikom "pravega" kova. Tukaj pa največji del pade spet na preproste ljudi v domači župniji in škofiji, ki sicer imajo zelo malo, toda dajo s srcem in spoštovanjem do škofa Slomška in v spoznanju, da svetnikov dom vendar ne more biti tako zapuščen.

Zunanost Slomškove hiše vas kliče, da ji tudi vi priskočite na pomoč

Pred vami so res veliki načrti. Kako boste domačijo preuredili in kaj vse boste lahko ponudili obiskovalcem, romarjem, ki bodo poromali v rojstno hišo takrat že svetnika Antona Martina Slomška?

V pritličju domačije bodo spominske sobe z deli, dokumenti in spominskim gradivom. Zgoraj bo dvorana za kulturne namene in predstavitev Slomška v obliki filma ali diapozitivov, v kleti pa sanitarije in bifejski prostor za obiskovalce.

Trenutno polagamo tlake in belimo, jeseni pa bi želeli še narediti fasado, če bo kaj več denarja. Ostane nam še seveda vsa notranja oprema. Torej bo dela in stroškov še veliko. Upam, da bomo z božjo in tudi vašo pomočjo hišo vendarle obnovili: Slomšku v čast in nam v duhovni napredek, utrditev slovenske kulture in narodne zavesti.

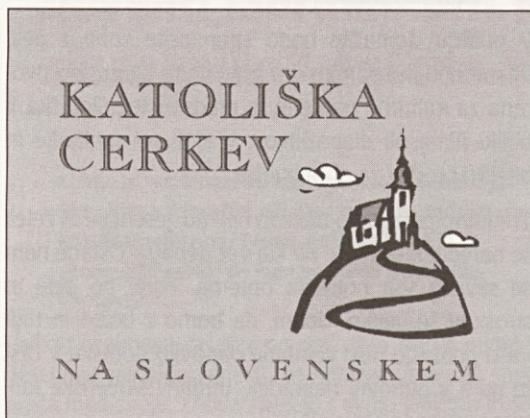
Vabim vas, da se ob priložnosti oglasite na Ponikvi in se o vsem povedanem tudi sami prepričate. Videli boste, da je kraj in njegove znamenitosti vredno obiskati.

Upam, da vam bodo naši bralci lahko vsaj malo priskočili na pomoč in tudi sami obiskali prenovljeno domačijo na Slomu. Hvala vam za pogovor in vašo skrb, da bi znali Slovenci tudi na zunaj dostojno počastiti prvega slovenskega svetnika Antona Martina Slomška.

Pogovarjal se je Ljubo Bekš

Kot upravitelj, ki je zadolžen za izvajanje obnove, se obračam na vse, ki jim Slomškovo delo in svetništvo kaj pomenita, da denarno podprejo to veliko in drago obnovo, ki nas bo veljala prek 50 milijonov SIT (600 000 DEM). Prosim tudi izseljence, posameznike in društva, da nam pomagajo, da bomo lahko preuredili Slomškovo rojstno hišo v muzej, v katerem bo lahko Slovincem in tujcem prikazali njegovo delo in svetniško osebnost. Svoj dar lahko pošljete na naslov: Župnijski urad Ponikva, 3232 Ponikva, ali na žiroračun Župnijskega urada pri Krekovi banki Maribor št. 51800-620-336 11 100-0000399-18 s pripisom za Slomškov dom. Lahko mi tudi pišete ali me pokličete po telefonu za nadaljnje informacije. S priporočilom g. škofa sem prosil za pomoč tudi slovenske župnije v tujini. Vsem, ki ste ali še boste podprli naše delo, naj bo Bog plačnik, Slomšek pa naj vam izprosi zdravje, srečo in mir.

Predstavitev Katoliške cerkve na Slovenskem na Internetu

<http://www.rkc.si>

predstavitev škofij, redov, gibanj...

aktualne strani: napovedni koledar, pregled novic, akcije, sponzorji

duhovni kotichek: duhovnik na internetu, duhovne prireditve

stran za dobro besedo: ponudba knjig, revij...

(tale prostor pa je še prost za vas...)

vrnet@mail.rkc.si

Domače strani, ki jih ureja skupina prostovoljcev, so sestavljene iz dveh sklopov:

- stalni del, v katerem so predstavljene škofije, redovi, gibanja, pomembne osebnosti in ustanove
- aktualni del, v katerem so novice, akcije, prireditve in podobno.

Vabimo vas, da si jih ogledate, da nam sporočite svoj vtis, predloge, lahko tudi kakšen prispevek, saj se celo stvari, ki se začnejo z idealizmom, rade končajo z denarjem.

Dobro leto dni deluje elektronsko omrežje VR-NET. Od začetnih poskusov, ko je nekaj sodelavcev Radia Vatikan preskušalo možnost hitrejšega in cenejšega prenosa podatkov, do danes, ko ga uporablja že precej deset ljudi v Sloveniji in zamejstvu, se je marsikaj zgodilo.

Glavni namen omrežja je omogočiti hitrejšo, udobnejšo, cenejšo izmenjavo pošte in drugih podatkov, shranjenih v elektronski, računalniški obliki. Je torej neke vrste Internet v malem, namenjen predvsem tistim, ki so tesneje povezani s Katoliško cerkvijo, duhovnikom, redovnikom in laikom. Uporabljajo ga za izmenjavo pošte, podatkov in besedil, shranjenih v računalniškem zapisu, za delo ali za prosti čas. Poleg te čisto zasebne izmenjave pošte so na voljo še konference, te so odprte vsem članom, ki želijo biti nanje priključeni, in raznovrstno gradivo. Najbolj dejavne so zaenkrat konference Splošna obvestila, Tehnika in Blabla, ki je najbolj verodostojen vir za vice in neuradne novice iz (bolj ali manj) dobro preverjenih virov. Med gradivom, ki ga imajo člani omrežja na voljo, so zaenkrat: razni koristni programi, naslovnik slovenske Cerkve, poročila Radia Vatikan in druge novice pa še kaj se najde.

Z omrežjem VRNET upravlja AUDO, Apostolska ustanova za družbena občila, ki je del slovenske province Družbe Jezusove, se razume da skupaj s sodelavci strokovnjaki. Omogoča pa poleg izmenjave pošte znotraj omrežja (ki je zavarovano pred nepoklicanimi očmi) tudi izmenjavo v omrežje Internet in iz njega. To zadnje je brez dvoma zanimiva možnost za izseljence in zdomce. Več informacij dobite pri:

Peter Lah, Gornji trg 18, 1000 Ljubljana, e-mail: peter.lah@mail.rkc.si

Kruh

Zgodi se včasih, nenadoma in nepričakovano, da človek obstane sredi poti, kot da bi srečal nekoga, kot da bi se pozdravil z znancom, ki ga že dolgo ni videl. Obstane sredi poti, se nasloni na ograjo, na drevo ali na bližnji zid in tisti hip je prestavljen v neki drug svet, v svet podob in spominov časa, ki ga ni več, ki pa je prav ta trenutek bolj resničen kot vse drugo. V svet, ki je popolnoma drugačen od sveta, kakršnega gledajo mimoidoči in kakor ga je še hip poprej gledal sam.

London. Veliko mesto. Drugačno od drugih mest. Toda skozi široke in ozke ulice tega drugačnega mesta vsak dan hitijo množice ljudi, ki imajo enako hrepenenje, podobne žalosti in razočaranje in vsako jutro znova se porajajoče upanje kot ljudje v Parizu, v Pekingju, na Dunaju ali ljudje v katerikoli vasi, skriti za dolenskimi griči.

Vlak podzemne železnice se je škripajoče ustavil na Oval station. Stanko je izstopil. Ni se rad vozil s podzemno železnico. Drvenje po temnih rovih, sunkovito ustavljanje, utrjeni obrazi, lepaki, ki opozarjajo na nevarnost teroristov in množica posameznikov, ki hodijo mimo - ta podoba razosebljenega mesta ga je silila v pobitost in nemoč. In vsakokrat si je želel, da bi ga tekoče stopnice hitreje ponesle do izhoda. Pozno avgustovsko popoldne ga je pozdravilo, ko se je prek križišča ozrl proti parku Kennington. Marsičemu se je privadil v letih bivanja v Londonu, toda na sprehode v

parke ni hodil. Vedno ga je priganjalo delo, ki je bilo nujno ali pa so ga čakali ljudje, ki so prihajali z vseh koncev sveta. Tokrat pa se je proti svoji navadi usmeril v park.

Veter se je poigral v krošnjah starih dreves. Redki sprehajalci, ki so se umaknili velemestnemu hrupu, so zatopljeni v svoje misli hodili vsak svojo pot. V zraku je bila spokojnost poznega poletnega popoldneva. Stanko je upočasnil korak in se prek zelene trate namenil do bližnje klopi. "Pravzaprav sem utrujen", si je dejal in sedel. Ko sediš sam v senci dobrohotnega drevesa, se misli umirijo. Neopazno preidejo v slike, v podobe, ki so zakopane nekje globoko v človekovem srcu. Odpro se vratka skrite kamrice, o kateri je pisal Cankar v Podobah iz sanj. In iz te kamrice prihajajo podobe, včasih tako nenavadne in že davno pozabljene, da si

začuden in presenečen, ko vidiš koliko stvari, koliko obrazov, koliko podob je življenje spravilo v skrito kamrico. Pustiti moraš, da podobe same prihajajo in odhajajo. Ne smeš se jih dotakniti z razumom, kajti zelo so krhke in ostrina razuma bi jih ranila. Stanko se je prepustil podobam svojega življenja. Prihajale so iz globine srca, počakale, da se je začudil in rekel: "Nate sem pa že čisto pozabil". Ali pa: "Da, da, to je bilo takrat." Vrstile so se podobe z vseh koncev sveta. "A sem res že toliko doživel?" je zamrmral Stanko sam zase. Potem so se podobe velikih mest umaknile. Pojavila se je najprej le megleno in nejasno, potem pa vse bolj čisto veža domače hiše. Krušna peč je bila zakurjena. Mati je stala pred njo in polagala hlebec kruha na lopar. "Glej, kako polaga hlebec na lopar! Kakšno spoštovanje. Saj je tako kot bi polagala hostijo na pateno pri mašnem darovanju." In kot pri bogoslužju je lopar s hlebcom ponesla v peč. "Da se bo testo spremenilo v kruh za vso družino," je Stanko pomislil na spremenjenje pri maši. Čez hip se je vsa hiša napolnila z duhom po kruhu. Stanko se je začudil: "Ta duh je tako čist, tako poln svetosti. Nobeno kadilo v še tako veličastni katedrali ne diši tako sveto in ni tako blizu božji dobroti kot duh po kruhu iz domače krušne peč. Kruh, ki so ga zamesile utrjene materine roke. Kruh, ki so mu materine ustnice vdahnile besedo življenja."

Jože Urbanija

Pentatevh in zgodovinske knjige na splošno

Do zdaj smo si poglobljevali tiste biblične pripovedi v peterih Mojzesovih knjigah, ki postavljajo temelj za razumevanje bibličnohebrejskega gledanja na Boga, kozmos in človeka. Pridali smo še Jozuetovo knjigo, ki razodene izpolnitev Božjih obljub Izraelovim očakom in je zato, ne glede na to, da spada že med zgodovinske knjige Stare zaveze, na neki način zaključek Postave.

Pentatevh

Bistvo celotnega Peteroknižja (Pentatevha) je pravzaprav Postava, na kateri sloni celotna Stara zaveza. V njej je združeno vse razodeto Božje pravo, civilno in državno pravo ter vse, čemur bi lahko rekli sakralno pravo in bogoslužna pravila. Nastajalo je v dolgem časovnem obdobju od 10. do 4. st. pred Kristusom. Že prej je bilo marsikaj uzakonjenega, a se je ohranjalo predvsem kot ustno izročilo.

Postava pa je tesno povezana z zgodovino Izraela. Predvsem je povezana z Mojzesom, ki je zbral izraelska plemena v Egiptu in jih popeljal iz sužnosti na pot proti Obljubljeni deželi. Ta etapa Izraelove zgodovine je nekakšen okvir, v katerem se zrcali izvor postave, poslanstvo naroda in posledice izpolnjevanja ali

neizpolnjevanja Postave tako za posameznika in posledično tudi za narod.

Ker smo se do zdaj v Pentatevhu osredotočili predvsem na pripovedi prvih dveh Mojzesovih knjig, je prav, da vsaj v grobih potezah predstavimo vseh pet.

Genesis

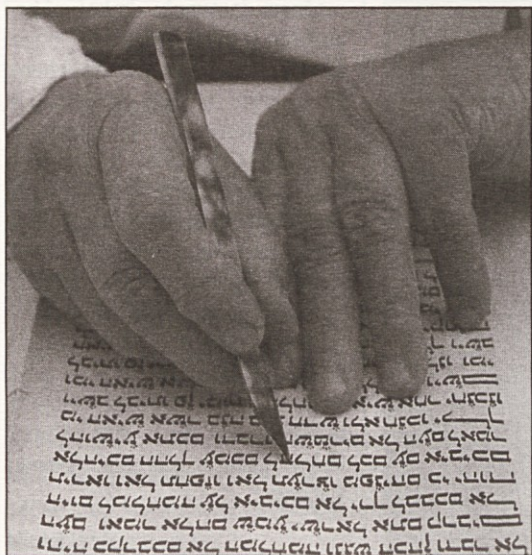
Prva Mojzesova knjiga nosi grško-latinsko ime, ki pomeni "izvor". Opisuje namreč stvarjenje sveta, človekov padec, vesoljni potop, do Abrahama in njegovih potomcev, ki v času velike lakote odidejo v rodovitni Egipt. Dogodki, ki jih knjiga opisuje, se dogajajo večinoma v prvi polovici 2. tisočletju pred Kristusom na območju današnje Mezopotamije, Libanona, Jordanije in Egipta. Prikazati pa nam hoče Boga kot dobrega stvarnika, ki se mu je človek uprl, pa kljub temu ni zapadel popolnemu prekletstvu in uničenju, ampak mu Bog nenehno naklanja možnost sprave in odrešenja po poti spreobrnjenja.

Exodus

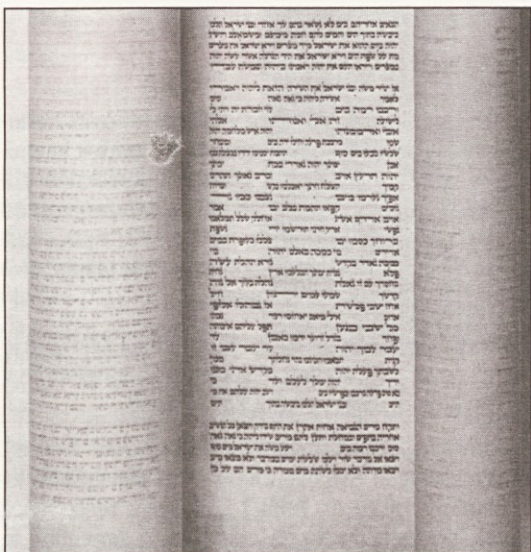
Exodus, Druga Mojzesova knjiga, pomeni "izhod". V tej knjigi Mojzes pod Božjim vodstvom izpelje Izraelce iz egiptovske sužnosti. Iz Egipta jih prek Sinajskega polotoka vodi do gore Sinaj, ki je na nekaterih mestih imenovana tudi gora Horeb. Tam sklenejo zavezo z Bogom, prejmejo božje zapovedi, hkrati pa zagrešijo tudi največji odpad od svojega Boga, ko ob vznjožju svete gore častijo zlato tele.

Leviticus

To je knjiga pravil, ki jih je dal Bog po Mojzesu na gori Sinaj. Latinsko ime za Tretjo Mojzesovo knjigo prihaja od Levijevega rodu, ki je v Izraelu opravljal duhovniško službo. Knjiga je zbirka predpisov, ki določajo versko, liturgično, pa tudi zasebno in javno življenje. Dogodki se dogajajo na Sinajskem polotoku na poti v Obljubljeno deželo.

Numeri

Četrta Mojzesova knjiga nosi ime po dveh ljudskih štetjih, ki sta opisani v tej knjigi. Knjiga je ob poročanju o štiridesetletnem blodenju Izraela po Sinajskem polotoku do Moaba, pošiljanju oglednikov v Kanaan in navodilih za razdelitev Obljubljenega dežele, tudi nekakšen demografski opis izraelskih rodov. V knjigi najdemo mnoge opise vedenja Izraelcev, njihovo nepokorščino do Boga ter Mojzesa in Arona kot božja poslanca. Vsi opisani dogodki govorijo o Božji zvestobi in potrpežljivosti do nestrpnega in nezvestega ljudstva.

Deuteronomium

Peta Mojzesova knjiga poroča o Mojzesovih naročilih Izraelu po dolgih letih potovanja tik pred vstopom v Obljubljeno deželo, katero Mojzes lahko le gleda z gore. Grško-latinsko ime knjige pomeni "druga postava", ker daje dodatna navodila o življenju božjega ljudstva. Dogaja se (Mojzesova predaja oblasti Jozueu, Mojzesova navodila in njegova smrt) okoli leta 1230 pred Kristusom vzhodno od reke Jordan. Čeprav je latinski naslov knjige "druga postava", je njeno osnovna tema pokorščina, pokorščina Bogu in njegovim zapovedim. Na njej sloni človekova sreča. Nepokorščina sama po sebi vodi v trpljenje in smrt.

Zgodovinske knjige

Peteroknjižju sledijo zgodovinske knjige, ki opisujejo življenje božjega ljudstva v Obljubljeni deželi. Njihovo življenje, razvoj kraljestva, njihove vzpone in padce, vojne s sosednjimi ljudstvi ter despoti Bližnjega in Srednjega vzhoda. V čas, ki ga opisujejo zgodovinske knjige, spada tudi druga svetopisemska literatura, kot so preroki, modrostne knjige in psalmi, vendar imajo druge teološke in literarne značilnosti kakor zgodovinske knjige. Vsem pa je skupno, da govorijo v luči božjega vodstva Izraelove in svetovne zgodovine. Vsem bibličnim zapisom je skupno prepričanje, da je poslušnost Bogu temelj sreče in uspeha.

Pripravil: Iztok Kržič

Temeljno vprašanje v zgodovinskih vedah je vprašanje resničnosti. Kaj je zgodovinsko resnično? Danes smo za ta vprašanja še posebej dovzetni, želimo vedeti, kaj se je resnično zgodilo in kaj je zgolj interpretacija. Ko prebiramo svetopisemske zgodbe, ki jih imenujemo zgodovinske, vidimo, da so pisci v nekaterih primerih izredno natančni pri opisu detajlov, drugič pa jih podrobnosti skoraj nič ali pa sploh ne zanimajo in se osredotočijo le na temeljna vprašanja značaja junakov.

Ko primerjamo biblične pripovedi med seboj, dobimo vtis, da ne gre niti za legende v strogem pomenu besede niti za kakšne mite ne za fikcijo. To velja še posebej poudariti. Dejstvo je, da vsi pisatelji pustijo v pripovedi mnogo vrzeli, da je vsaka pripoved v svojem redu edinstvena, ker bralca vodi naravnost v konfrontacijo s temeljnim vprašanjem, zakaj se je ta dogodek dogajal tako in ne drugače.

Bibličnih piscev ne zanimajo toliko posameznosti v zunanjem poteku dogodkov, ampak jih zanima globlji smisel. Sprašujejo se po vzročnosti. Za podajanje ali ilustracijo temeljnih resnic pa se poslužujejo zgodovinskih dogodkov iz neposrednega okolja in iz daljne zgodovine, in sicer samo v toliko, kolikor so potrebni, da sestavljajo okvir za ponazoritev teh dogodkov.

Srečanje treh Slovenij na Svetih Višarjah

Letošnje - osmo - srečanje treh Slovenij (domovina, zamejstvo, izseljenstvo) v nedeljo, 4. avgusta, na Svetih Višarjah je bilo izredno lepo in uspelo.

Tema srečanja je bila: kako po smernicah, ki nam jih je dal papež Janez Pavel II. ob obisku v Sloveniji, uresničiti lik modernega slovenskega kristjana. Predavatelj g. Zorko Simčič se je v svojem globokem govoru, meditaciji, ob liku našega svetniškega kandidata Slomška in z njim kritično vprašal, kaj naj storimo, da bi uskladili svojo vero in vsakdanje življenje in delo.

Škof Slomšek je znal ceniti vrednote, verske in narodne, a se je hkrati potrudil, da je dobro poznal položaj in se vedno spraševal: ali je prav, da je tako, in ali je nujno, da je tako. In vedno se je lotil dela, da bi stanje izboljšal. Papež je naš narod spodbudil, naj spozna resnico o sebi in svoji preteklosti, da v prihodnje ne zaide. Resnica je samo ena.

Z internacionalizmom je komunizem poskušal ubiti zdravo narodno zavest. Drugi narodi imajo pravico, da cenijo sebe, svoj jezik, svojo tradicijo, mi pa bi se morali utopiti v nekem vodenem internacionalizmu, kjer bi izgubili svojo identiteto, izgubili spoštovanje do svojega jezika, spoštovanje do svoje tradicije in svojih svetlih vzornikov. Kljub kritičnemu pogledu na sedanjo slovensko družbo, kjer brez olepšavanja opozori na temne strani, predavatelj pogumno kaže smer, ki je edina vredna življenja: Naprej! Ne bojte se!

Prelat Čretnik iz Pariza, ki je bil z g. Janezom Riharjem, voditeljem Rafaelove družbe, glavni pobudnik letošnjega srečanja, je poudaril: Le če bomo po papeževih smernicah oblikovali prihodnost, bo njegov obisk vsak dan bolj zgodovinski dogodek z globokimi posledicami. In če bomo sami spoštovali sebe in svoje, nas bodo spoštovali tudi drugi.

Naslednji višek srečanja je bila slovesna maša, ki jo je vodil škof Smej iz Maribora z 11 izseljenskimi duhovniki z vseh celin. Na začetku je vse pozdravil g. Jožko Kragelj, ki letos skrbi za romarje na Svetih Višarjah. V svoji jedrnatih pridigi je škof Smej poudaril, da Slovenci nismo od včeraj, a tudi jutri ne bomo nehali biti, saj smo Marijin narod. Škof Smej je nato pokazal, kako škof Slomšek govori o nekaterih sla-

bostih, značilnih za Slovence v njegovem času: nesloga, prepirljivost, lahkomišelnost, ki jo Slomšek imenuje vetrovnost, zapravljenost, pijančevanje, zametovanje svoje narodnosti in svojega jezika, nezaupljivost do duhovne gosposke. Nato je po Slomšku naštel tudi dobre lastnosti Slovencev: pobožnost do Marije, gostoljubnost, skrb za čistočo, pridnost.

Spomnil se je tudi pokojnega msgr. Vinka Žaklja, ki je tesno povezan s Svetimi Višarjami in o katerem je v Domu govoril njegov nečak Pavle Žakelj.

Srečanja so se med drugimi udeležili dr. Peter Vencelj, državni sekretar za Slovence po svetu, slovenski veleposlanik v Parizu dr. Andrej Capuder z ženo, Janez Janša, dr. Valentin Inzko, maturanti iz Argentine in Kanade, pa seveda res lepo število izseljencev in drugih romarjev.

Pr. Č.

DVAKRAT DA, KDOR HITRO DA

Da bo glede hiše na Višarjah dokončno vse urejeno s prepisom, je nujno potrebnih še 40 milijonov italijanskih lir: 20 milijonov za prepisne takse, 15 milijonov za že opravljena popravila, 5 milijonov za rezervo za nujne izdatke. Kdor je pripravljen pomagati, naj stopi v stik s pristojnim slovenskim dušnim pastirjem.

EMA KRŠKA (OKROG 960- 1045)

"Usmiljeni Bog, ti vodiš naše korake. V težkih časih je sv. Ema Krška skrbela za stiskane in uboge. Daj nam moč, da v stiski ne obupamo, ampak vedno delamo dobro."

Ta starejši obrazec mašne prošnje na god sv. Eme izraža bistvo njenega svetništva: neizmerno zaupanje v Božjo previdnost in dejavno ljubezen do bližnjega v stiski.

Ema Krška - svoj priimek je dobila po svojem poslednjem zemeljskem bivališču v kriпти čudovite romarske stolnice v Krki na Koroškem - je bila po rodu iz bogate koroške rodbine Brežiško-Selških (Friesach-Zeltschach). Po zelo starem izročilu se je rodila v družinskem gradu Pilštajn na južnem Štajerskem. Poročila se je z mejnim grofom v Savinjski marki Viljemom II. Njuna družinska posest se je raztezala v slovenskem prostoru na Koroškem, Štajerskem in Kranjskem. Bili so nedvomno najbogatejša družina v tem delu cesarstva. Vendar Eme Krške bogastvo tega sveta ni premamilo. Temeljne značilnosti svetništva sv. Eme so ostale na neki način aktualne vse do danes. Odlikovala jo je neizmerna ljubezen in zvestoba do Cerkve, pristna pobožnost, bogovdanost, ponižnost in dejavna ljubezen do bližnjega.

Cerkev je sv. Ema pomenila trajno Kristusovo navzočnost na zemlji. Cerkev je tista, ki nadaljuje Kristusovo delo odrešenja in ponavzočuje Kristusovo odrešujočo ljubezen do slehernega človeka. Zato Cerkev zanjo ni bila neka imaginarna ustanova. Cerkev smo vsi, ki verujemo v Kristusa. Slehernemu človeku je Jezus naročil: "Karkoli ste storili enemu mojih najmanjših bratov, ste meni storili." Sv. Ema se je dobro zavedala: če hoče biti Cerkev verodostojna posredovalka Kristusovega poveličanja, mora na svojem telesu nenehno nositi tudi znamenje Kristusovega trpljenja.

Svojo pobožnost je sv. Ema gradila na koreninah krščanstva naših prednikov. Njim so Kristusovo blagovest prinesli irski menihi iz benediktinskega samostana sv. Petra v Salzburgu. Ustanovitelj tega

samostana je bil sv. Rupert, zato ni presenetljivo, da je dala toliko cerkva posvetiti prav temu svetniku. Irski misijonarji so bili zagovorniki mile misijonske metode, ki je zavračala vsako nasilje. Bog je naš do bri oče. On vodi vsa naša pota. To resnico je preprosto in prepričljivo živela vsak trenutek svojega življenja.

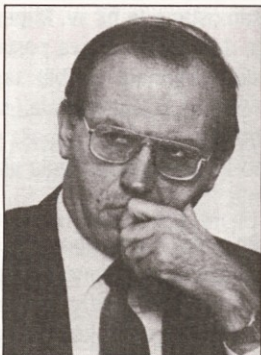
Pri vsem svojem bogastvu je ostala sv. Ema osebno skromna in nenavezana na dobrine tega sveta. Po smrti svojega moža in obeh sinov je razdrla vse svoje premoženje, strokovnjaki ga cenijo na 300 km², v dobre namene, sama pa je vstopila v samostan benediktink v Krki na Koroškem, ki ga je sama ustanovila. Ni se imela za vredno, da bi postala prava redovnica. Ni se imela za vredno, da bi po običaju tedanjega časa kot ustanoviteljica postala tudi prednica samostana. V miru in tihoti samostanskih zidov se je želela v miru pripraviti na svoje srečanje z ljubljenim Učenikom, v vsem pokorna samostansku vodstvu. Pokorna tudi takrat, ko se ji je zdelo, da ukazi predstojnice nasprotujejo namenom, ki jih je imela pri ustanovitvi tega samostana. In res so morali samostan kmalu po njeni smrti razpustiti, njegovo posest pa so namenili ustanovitvi krške škofije.

Emina ljubezen do bližnjega praktično ni poznala meja. Videla je sleherno potrebo, videla je sleherni bolečino in jo skušala tudi dejavno premagati. V stiskanem in preizkušanjem človeku je videla svojega Odrešenika. S svojim življenjem je najlepše razlagala priliko o usmiljenem Samaritanu, priliko, ki morda prav v današnjem času postaja spet bolj aktualna, kot je bila nekoč. Sv. Ema je skušala premagati korenine zla. Svojim podložnikom je želela zagotoviti stalen vir zaslužka in ne le miloščino, ki, če ni dana na pravi način in s pravim namenom, lahko še bolj rani človekovo dostojanstvo kot revščina sama.

Nič čudnega torej, če so jo ljudje takoj po njeni smrti začeli častiti kot svetnico. Proti koncu 15. stoletja so sprožili škofijski proces, da bi jo Cerkev tudi uradno razglasila za svetnico. Zanimivo je, da sta pri tem prednjačila kar dva ljubljanska škofa, Sigmund Lambert in Anton Bonaventura Jeglič. Presenetljivo pa je, da je trajalo vse do leta 1938, da jo je uradni Rim tudi pred vesoljno Cerkvijo razglasil za svetnico. Da pa bo postala tudi nam zgled dejavne ljubezni do Boga in do bližnjega, se bomo morali pač potruditi sami.

France M. Dolinar

Proč od demokracije?

Vedeli smo, da bo vzpostavitev demokratične državne ureditve zahtevala veliko časa. Ni mogoče čez noč doseči takega političnega in pravnega stanja, kakor ga imajo v državah, kjer so se ljudje vadili v demokratičnem ravnanju in mišljenju skozi več rodov in kjer so tudi izpopolnjevali in dograjevali državno ureditev v duhu demokracije celo več stoletij. Pomembno je le, da gremo v demokratizaciji naprej, ne pa od nje proč. Toda v zadnjem času se v Sloveniji dogajajo stvari, ki vzbujajo bojazen, da se dogaja prav to zadnje. Razvoj demokracije in še posebej vzpostavitev pravne države, ki je jasna moralna zahteva in vsebina vseh človekovih pravic, v naši državi nikakor ne poteka zadovoljivo.

Čeprav je res, da ni idealnega volilnega sistema, ampak ima vsak svoje prednosti in pomanjkljivosti, nas izkušnja uči, da sedanja volilna ureditev v Sloveniji omogoča volilne prevare, s čimer je prizadeta najbolj temeljna ustanova demokracije: poštene volitve, na katerih državljani dejansko izberejo prihodnjo oblast. Za to je potrebno, da volilci vedo, kdo so kandidati ali stranke, ki kandidirajo, in kakšni so njihovi dejanski nameni. Tudi poplava novih in malih strank ustvarja zmedo. Da bi izboljšali veljavni volilni sistem, je bilo v bližnji preteklosti v Sloveniji nekaj pobud za referendum, prvo med njimi so sprožili socialdemokrati, ki so zbrali nad 40.000 glasov volilcev. To je najbolj množična in neposredna podpora volilcev samih, zato bi jo bilo treba najbolj resno upoštevati. Ima namreč največjo moralno težo. Druge pobude so bile pravzaprav manipulacija, da bi se onemogočila uresničenje referenduma, ki so ga zagovarjali socialdemokrati. Tako so na različne načine leve sile, ki bi rade ohranile sedanje stanje, uresničenje te pobude zavlačevale.

Politično neodvisno sodstvo in drugi nadzorni organi, ki skrbijo za spoštovanje pravičnosti in zakonitosti, je prav tako nesporen in absolutno nepogrešljiv temelj vsake demokratične in na pravo utemeljene politične ureditve. Ker tega ni bilo, so bili v času komunistične

ga totalitarizma možni zmontirani politični procesi in sodna preganjanja političnih nasprotnikov. Žal pa zadnji čas hočejo nekateri spet po političnih in ne strokovnih merilih postavljati oziroma odstavljati nosilce pravosodne oblasti. V zadnjem času se tako želi odstraniti sedanjega generalnega javnega tožilca iz povsem političnih in ideoloških razlogov. Med drugim gre za maščevanje nad njim, ker je javno tožilstvo ovrglo ovadbo, da so spomladi 1994 v Depali vasi, zaradi česar so pozneje odstavili tedanjega ministra J. Janša, pripadniki iz njegovega ministrstva za obrambo prekoračili zakonske pristojnosti. Gre torej za izrazito mešanje politike in sodstva, s čimer je bistveno prizadeta ena najbolj nedotakljivih ustanov demokracije: politično neodvisno sodstvo.

Lastninjenje še ni končano in tudi tam, kjer je, so možne revizije postopkov, če se odkrije, da je potekalo nepravilno in nezakonito. Zato ima služba za revidiranje lastninjenja izredno pomembno delo, ki ga je do sedaj opravljala APP pod vodstvom Romane Logar. Zato si je sedanja oblast, ki štiti svoje somišljenike, ti se s pomočjo lastninjenja okoriščajo, izmislila, da bo revizije lastninjenja odtegnila dosežani APP in jo zaupala novi službi, posebej ustanovljeni v ta namen. Tako je onesposobila tisto nadzorno službo, ki se je odlikovala po neizprosnem odkrivanju nepravilnosti in kriminala v postopkih lastninjenja. S tem se ruši zaupanje v pravni red in daje potuha vsem oblikam nepoštenosti na področju financ in gospodarstva.

Končno pa gre za še hujši pojav. Vedno bolj postaja očitno, da politične sile, ki trenutno prevladujejo in obvladujejo skoraj vsa področja, čisto preprosto ne prenesejo, da bi na pomembnih vodilnih položajih bili ljudje z izrazitim in poudarjenim drugačnim političnim prepričanjem. Tako je bil predčasno zamenjan generalni direktor RTV Ž. Petan. S tem hočejo izničiti demokratične spremembe in spet vzpostaviti popoln nadzor nad vsem dogajanjem v državi. Stopnjuje se nepripravljenost in nesposobnost prenašanja ljudi drugačnega političnega prepričanja, torej izrazita in vedno bolj surova politična netoleranca, kar je prvi korak k vnovični vzpostavitvi enoumja in totalitarne ureditve. Tako se dejansko postavlja vprašanje, ali se naša država ni začela oddaljevati od cilja, katerega so si zastavili državljani.

Anton Stres

Urad RS za Slovence v zamejstvu in po svetu
sporoča:

Volitve v državni zbor 1996

Volitve v državni zbor RS bodo 10. novembra 1996. V tem trenutku ni mogoče napovedati, kakšni zapleti bodo spremljali razpis volitev, zato ni mogoče natančneje predstaviti poteka volitev za tiste slovenske državljane, ki bodo volili po pošti. Ne glede na to pa lahko vsak, ki je slovenski državljan (ali meni da je, pa tega formalno še ni uredil), že lahko zahteva vpis v volilni imenik. Zahtevek pošlje Republiški volilni komisiji. Preverjanje državljanstva bo opravilo Ministrstvo za notranje zadeve. Zadnji rod za vpis v volilni imenik je 30 dni pred razpisanimi volitvami (do 10. oktobra). Najbolje bo, če to naredite takoj. Obvestite tudi druge.

Kako naj izgleda vaš zahtevek za vpis v volilni imenik, je razvidno iz obrazca, ki ga objavljamo. Slovenskih državljanov, ki živijo zunaj Slovenije, je skoraj 60 tisoč, in prav je, da se v čim večjem številu udeležijo volitev. S pravočasno prijavo boste olajšali delo pri pripravi volilnega imenika. Želja Urada RS za Slovence v zamejstvu in po svetu je, da bi skupaj z drugimi ustanovami pomagala pri čim boljši izvedbi volitev med našimi rojaki po svetu. S prisrčnimi pozdravi.

prof. dr. Peter Vencelj
državni sekretar

(ime in priimek): _____

(naslov): _____

REPUBLIŠKA VOLILNA KOMISIJA

Resljeva 14

1000 Ljubjana

SLOVENIJA

Datum: _____

Zadeva: ZAHTEVA ZA VPIS V VOLILNI IMENIK

Podpisani(a): _____

rojen(a): _____

v _____

stanujoč(a): _____

na zgoraj navedenem naslovu, zahtevam, da me vpišete v volilni imenik.

Moje zadnje prebivališče v Sloveniji je bilo: _____

(naslov, če ga niste imeli, vpišite zadnje prebivališče svojih staršev, če ga ne poznate, vpišite okraj (ali vas ali mesto), v katerem želite glasovati; vpišite kraj, na katerem ste nazadnje živeli z družino ali bili zaposleni in ne na primer Škofovih zavodov ali internatov!)

(podpis): _____

Priloga: Dokaz o državljanstvu

Zahtevi priložite eno od spodaj navedenih stvari:

- serijska številka slovenskega potnega lista,
- kopija potrdila o državljanstvu ali odločbe o pridobitvi ali ugotovitvi državljanstva Republike Slovenije,
- kopija izpiska iz rojstne matične knjige.

Če nimate nobene od navedenih listin, bo moral pristojni organ predhodno ugotoviti vaše državljanstvo. Da bi jim to olajšali, lahko zahtevi priložite kakršnokoli drugo listino, v kateri je navedeno državljanstvo Republike Slovenije. (Pošljete kakršnokoli dokument, seveda v kopiji, ki ga še posedujete. To je lahko jugoslovanski potni list, spričevala, krstni in poročni listi, skratka kakršnokoli dokument, ki ga še imate. Poleg teh dokumentov navedite še osebne podatke o živcih in umrlih sorodnikih (starših, bratih in sestrah). Navedete lahko tudi katerokoli drugo osebo v Sloveniji - z imenom, priimkom in naslovom -, ki bo lahko potrdila vašo istovetnost).

Poročene ženske naj priložijo tudi kopijo poročnega lista (po možnosti overjeno) in v zahtevo vpišejo tudi deklirski priimek.

Rekli so...

Viktor Blažič v MAGU,
4. 9. 1996

1992. ste bili v nasprotju z drugimi zelo skeptični do vstopa SKD v vlado in glede velike koalicije. Kakšna bo vaša drža, če se podoben položaj ponovi tudi leta 1996, in to ne samo, kar zadeva SKD, temveč npr. tudi SLS, SDS?

Takrat sem nasprotoval vstopu SKD v vlado, če bodo v njej tudi ministri iz združene liste. Kolege iz SKD sem dobro poznal in sem vedel, da ne bodo kos (takrat še kot politični diletanti) ljudem, ki so prišli iz političnih kadrovskih plan-taž. Vedel sem, da ne bodo dorasli izšolanemu kadru, ki se je naučil političnih veščin, posebno manipulacije. In potem se je res tako zgodilo. Vodstvu SKD so dali na razpolago določeno število dobro plačanih mest in ministrskih položajev. Posameznikom je te položaje podelilo vodstvo SKD, s čimer si je ustvarilo strukturo osebne oblasti. Morda bo kdo rekel, češ taka je pač realna politika. Tudi taka pripomba je upravičena, vendar si pri tem ni treba zapraviti obraza, kot se je napr. zgodilo Lojzetu Peterletu, ko je bil predsednik vladne komisije za odnose s Cerkvijo - ravno takrat so ustavili vrnitev njenega imetja. Ali pa vzemimo ravnanje policije v Depali vasi, razjasnjevanje povojnih pomorov; še vedno ni nič, razen nekaj umaknjenih tožb po prizadevanju generalnega državnega tožilca. Ker je tožilstvo ugotovilo, da je bila Depala vas pretveza, mu (kot v nekdanjih časih) grozijo s politično odgovornostjo. V Delu smo lahko prebrali, da je za to odgovoren Anton Drobnič. Na

politično odgovornost ga kličejo, kot da bi bil v partiji.

Ivan Oman v MAGU,
11. 9. 1996

Bi lahko povezava obeh strank (SLS, SKD), za katero ste si toliko prizadevali, vaše razočaranje in po svoje politični neuspeh zmanjšala ali celo odpravila?

Moje stališče je bilo, da kmečkemu stanu ne zadošča samo stanovska organizacija, ker je jasno, da se v demokraciji politika dela v parlamentu, predvsem pa v vladi. Za to potrebuje močno stranko, ki pa nikoli ne more biti taka, če je nekakšna kmečka stranka. V industrijski družbi kmečka stranka ne more biti močna. Zato je bilo moje stališče, da se mora Slovenska kmečka zveza nujno povezati s politično stranko, ki bi ji lahko bila politična zaveznica. Za ta namen v nobenem primeru ni prišla v poštev stranka z liberalno ali socialistično usmeritvijo. Že do socialdemokracije, ki je milejša oblika socialistične, je verjetno treba biti skleptičen. Torej ji ostane le stranka na konservativnih temeljih, to je krščanska demokracija, kakršna je bila svojčas, pred vojno, Slovenska ljudska stranka. Moj namen je bil iz kmečke zveze in krščanskih demokratov napraviti novo Slovensko ljudsko stranko, ki bo močna opora kmečkemu stanovskemu gibanju. To se mi ni posrečilo. In ker sem v tistih mesecih spomladi 1992. v stranki, v kateri sem bil celo predsednik, doživel razne čudne stvari (ker je pač nekdo želel imeti svojo stranko), sem odšel tja, kjer sem mislil, da je prostor za vse, za celotno kmečko zvezo.

...o volitvah...

SKD

Z razpisom državnozborskih volitev za 10. november je po presoji Slovenskih krščanskih demokratov zagotovljeno dovolj časa, da se stranke lahko pripravijo na dostojno volilno kampanjo. To pa je bila, ob siceršnjem prizadevanju za čimprejšnje volitve, temeljna zahteva SKD, ki naj bi jo po besedah v.d. glavne tajnice Hilde Tovšak izrazili tudi na posvetovanjih o razpisu volitev s predsednikom Kučanom. Tovšakova je še pojasnila, da so se v stranki odločili za skromno volilno kampanjo, namenjeno predvsem neposrednemu stiku z volilci. Sicer pa v SKD pričakujejo živahno predvolilno jesen.

SDS

Po mnenju predsednika Socialdemokratske stranke Janeza Janše sta dva razloga, zakaj je predsednik Kučan s "panično naglico" razpisal letošnje parlamentarne volitve. Prvi je prepričitev, da bi državljani na referendumu izbrali volilni sistem, po katerem bi volili že na letošnjih volitvah. V okviru tega razloga je odločitev predsednika države pet dni pred odločanjem Ustavnega sodišča o referendumskem odloku doslej najhujši in neposreden pritisk na Ustavno sodišče, in to kljub temu, da je datum odličitve Ustavnega sodišča znan.

Drugi razlog za hitenje pa je po Janševem mnenju splošno socialno in gospodarsko stanje v državi. Decembra se namreč delajo letne bilance in ekonomski kazalci države. Ker so kazalci negativni,

vlada hiti z volitvami, je dejal Janša.

SLS

Poslanci Slovenske ljudske stranke so včeraj predstavili svojo vizijo povolilne koalicije, po kateri bi bila SLS nosilna stranka, vendar le v primeru, da bi večino glasov na novembrskih volitvah v državni zbor dobile stranke slovenske pomladi, o čemer pa pri SLS niti malo ne dvomijo. Če pridejo v vlado, bodo zahtevali zase dve ministrstvi, in sicer ministrstvo za kmetijstvo in finance, s čimer bi najlažje izvajali zastavljeni program. Kot morebitna kandidatka za nastop na volitvah sta se predstavila zdravnica Berta Jereb, ki je med drugim predstavila osnovni predlog, kako urediti vprašanje zdravstva in varstva upokoencev na stara leta, in do zdaj že dvakrat izvoljeni poslanec SLS Potočnik. Glede roka za izvedbo volitev pa so si pri SLS želeli poznejši datum, kot ga je določil predsednik države.

Predsednik SLS Marjan Podobnik je poudaril, da so si počasi, a vztrajno pridobili sloves zmerne, odgovorne, dosledne in državotvorne stranke.

Zapisali so...

Janez Markeš v MAGU,
4. 9. 1996

Zadnji demosovski vlak. Bistvena ugotovitev zadnjih tednov je, da se po zmanjšanju (če ne propadu) možnosti za referendum, tudi bistveno zmanjšuje garancija za izdelavo velikega političnega opozicijskega bloka. Naslednja ugotovitev pa je tudi, da so bile to

velike Janševe sanje, saj je očitno, da to ni bilo povšeči niti Podobniku niti Peterletu, čeravno je SLS v parlamentu delovala programsko drugače, torej za referendum. S tem se možnosti bivših komunistov in tranzicijskih protagonistov bistveno povečujejo, čeprav po drugi plati javnomnenjske raziskave kažejo, da popularnost LDS, ZSLD in satelitskih strank zlagoma pada. Prav zato je pričakovati, da bodo hotele te stranke (s predsednikom države vred, ki volitve razpiše) volitve razpisati čimprej. Mogoče tudi zato, da ustavnega sodišča ne bi spravili v preveliko zadrego. Vsekakor postaja najnevarnejša Peterletova formula velike koalicije, katere stranski učinek je, da je SKD stranka na oblasti, glavni učinek pa, da so popolnoma nerealne vse alternative, ki so zamrle leta 1991.

Če bo LDS na letošnjih volitvah dobila največ glasov, bo predsednik Kučan mandat za sestavo vlade zaupal Drnovšku. Skladno z doktrino beograjske šole pri tem ni pričakovati presenečenj. Spet bo sestavil veliko koalicijo, skoraj zagotovo pa bo v njej želel videti SLS. To so seveda le predvidevanja, zagotovo pa je mogoče reči, da je vidik pomladne alternative na letošnjih volitvah na odločni preizkušnji. Po Depali vasi in odstranitvi obrambnega ministra z lucidno in nadvse mafijsko izdelano zaroto (očitnim partijskim konstruktom) smo napovedali, da bi odločitev SKD, da ne izstopi iz koalicije, pomenila katastrofo za program strank nekontinuitete. Podoben trenutek odločitve bodo zdajšnje volitve. Tu ne bo šlo več za programsko utrjevanje ali za politični prestiž, pridobljen ob osa-

mosvojitvi in ustanovitvi lastne države, temveč za temeljno vprašanje, ali ima politična alternativa sploh še kakšne možnosti ali ne. Zadnja dogajanja kažejo, da si jih je zmanjšala na najmanjšo možno mero. Če torej ne bo premogla (vsaj minimalne) parlamentarne večine, bo njen vlak odpeljal za vedno in bo treba govoriti o koncu nekega alternativnega obdobja.

Robert Hlede v SLOVENCU,
31. 8. 1996

Uradno sicer v Sloveniji je demokracija, vendar so vsi vzvodi politične moči še vedno v rokah nekdanjih oblastnikov in spremljajoče nomenklature, ki nazdira dogajanje v gospodarstvu, bančništvu, zavarovalništvu in javnih občilih.

Res je sicer, da se posledic komunizma verjetno resnično ni dalo (ali hotelo) odpraviti čez noč, a je prav tako res in nesprejemljivo, da se po šestih letih "demokracije" pravzaprav ni veliko spremenilo. To je čutiti praktično povsod, na vseh področjih slovenske družbe: še vedno ni pravega tržnega gospodarstva, izvajanje privatizacije in zakona o denacionalizaciji poteka prepočasi, celostna strategija razvoja Slovenije ni izdelana, kmetijstvo in turizem sta prepuščena sama sebi, večina javnih občil poroča enostransko in nedemokratično, priče smo pogostemu nespoštovanju ustave in zlorab javnih pooblastil in še bi lahko naštevali. Najbolj pa zbuja skrb dejstvo, da javnost spričo hudih nepravilnosti v družbi sploh ni vidneje zaskrbljena...

Nenormalnim razmeram gre pripisati tudi delovanje predsednika države. Ta je le navidezno neopazen, postane pa zelo dejaven v trenutku, ko je treba pripraviti podlago za politične premike v državi oziroma ko morajo leteti glave. Pravzaprav je čutiti, da je slovenski predsednik dejaven veliko bolj, kot ga zavezuje ustava in mu dovoljuje njegov položaj. Ne zdi se ravno pohvalno in moralno, da predsednik države dolgoletni dejavnik nekdanjega režima - v sedanosti pridiga in poziva Slovence, naj se ne ukvarjajo s preteklostjo, ampak predvsem s prihodnostjo.

Boštjan Turk v SLOVENCU **7. 9. 1996**

Če stare stranke niso pripravljene prelomiti s preteklostjo, morajo to storiti nove. V teh dneh je zato še toliko bolj aktualna nekdanja pobuda nekaterih predstavnikov iz Demosa, da naj kandidati za letošnje državnozborske volitve iz vrst pomladnih strank obvezno podpisujejo izjavo, da niso nikdar sodelovali z Udbo oziroma da niso bili člani ZKS. Le tako bo slovenska pomlad dobila avtentične predstavnike v parlamentu, torej nove ljudi za nove čase. Novo vino se toči v nove mehove, stare se zavrže. Vse preveč ostaja v spominu duhovita podoba, ki jo je ob lastni izkušnji z začasno demokratičnimi "pomladniki" izrekel predsednik SKD Lojze Peterle. Dejal je: "Kogar je gospa Partija poljubila na lice, temu odtis poljuba nikdar ne zbledi." On je eden redkih politikov, ki je preobrazbo slovenske družbe pojmoval v smislu resne in odgovorne kontinuitete in ki je za to tudi nekaj naredil. Da je bil v

ključnih trenutkih onemogočen, pa gre zahvala prav tistim, ki so si slovensko pomlad zamislili drugače. V predvolilnem času bo zlovešča skupščinska seja, ki je bila aprila 1992, seja, na kateri je umrla slovenska pomlad, obvezen predmet predvolilnih pogovorov. Da bi le ti pogovori obrodili tudi ustrezne sadove.

Jelka Mrak - Dolinar v Slovincu **13. 9. 1996**

Nekdanjemu junaku Ribičču. Kar malo presenečena sem bila, ko se je po televiziji dne 20. 8. 1996 slišalo, kako se je Mitja Ribičč, nekdanji oznovec in komandant zaporov, izognil odgovorom pred parlamentarno komisijo, katere naj bi dajal za svoja nekdanja tako "junaška" dejanja. Sprašujem Mitja Ribičča, kje je tisto njegovo "junaštvo" iz leta 1945, ki sem ga z drugimi zapornicami občutila tudi sama. Spominjam se, kako smo stale na sodišču, izgnane iz postelje, bose, sredi noči na mrzlem cementu z dvignjenimi rokami okrog vratu, medtem ko je on, "junak", strumno korakal gor in dol ob vrsti nemočnih, medtem ko je Udba pregledovala našo revščino in nam pobrala vso hrano. Spominjam se tudi, kako sem 7. 8. 1945 stala kot amnestiranka pred vrati izhoda iz sodišča in je prišel mimo "junak" Mitja Ribičč ter izrekel zame usodno besedo "nazaj". Nisem slutila, koliko ukradene mladosti mi je bilo s to besedo zapečaten. Začelo se je šestletno trpljenje, ko mi je bil star plesniv koruzni kruh, posušen na soncu, ali samo skorja kruha, sladica, dokler nam niso dovolili paketov, vsa leta zopora so me spremljale tudi bolezenske težave.

Spominjam se, kako sem skozi okno, stoječa na rami sotrpinke, opazovala, kako je Mitja Ribičč postopal gor in dol ob tovarnjaku, medtem ko so nanj porivali ljudi, ki so bili določeni za likvidacijo.

Po njegovi zaslugi sem spoznala zapore sodišča v Ljubljani, Begunjah, Rajhenburgu, Kutini, Rajiču, Okučanu, Novi Gradiški. Mitja Ribičč, celo nosečim ženam niste prizanesli. Spomnite se Marine Grum, Francke Bitenc, v zaporu je rodila deklico, odvzeli ste ji otroka in niste povedali, da je v zavetišču. Tam ga je njena mama našla po dolgem iskanju onemoglega, kmalu je umrl. V naši celici pa je Francka Bajda-Bitenc jokala po porodu noč in dan.

Mitja Ribičč, v "zaplankani" celici s kiblo nas je bilo 30. Na postelji s premeleto slamarico, polni prahu in z neoprano deko smo ležale po dve skupaj, ponoči so nas žrle stenice in bolhe. Neumite, neoprane, več mesecev smo bile na sodišču, katerega komandant ste bili vi. Podnevi se ob budnem očesu paznice ni smelo ležati niti na golih tleh. Luč se je prižigala in ugašala celo noč. Tudi vrata so se odklepala ponoči, klicali ste na zaslivanja. Ob strumnih korakih vas in Viktorja Turnška se je opravljal nadzor po celicah, seveda ponoči. Saj ste bili na sodišču noč in dan. V brezdelju in lakoti, ob kisli neužitni čorbi, fižolovih lupinah in črvih, ki so plavali na površju, pozneje redkem ričetu, dokler nismo dobile od doma paketov, smo na sodišču čakale po eno leto na svojo dokončno usodo.

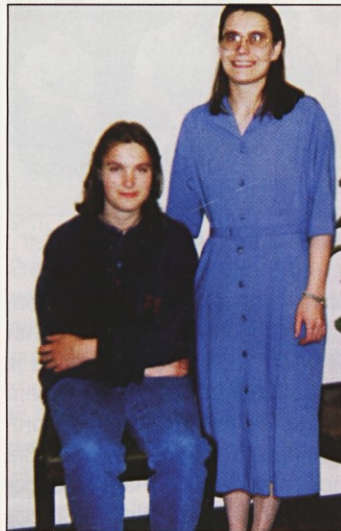
anglija

V poletnih mesecih se pastoralno delo med našimi rojaki na Britanskem otoku omejuje le na najnujnejše, kot so obiski z zakramenti za bolne in umirajoče ter pogrebi. Takšno poletno pastoralno prakso je zaradi počitniške ali dopustne odsotnosti večine rojakov uvedel že župnik gospod Kunstelj, prvi dušni pastir med Slovenci v Združenem kraljestvu. V poletnih mesecih ljudje pač radi potujejo na zasluženi oddih v domovino ali kam drugam.

Sedanji župnik, g. Cikanek, je sredi poletja, zlasti julija in avgusta, vedno v Londonu, da je na razpolago za nujne pastoralne potrebe ter da v Našem domu sprejema popotnike in obiskovalce iz Slovenije, obenem pa pastoralno oskrbuje 30.000-člansko portugalsko in brazilsko katoliško skupnost, ko je njihov dušni pastir odsoten. Dela našemu župniku tudi v počitniških mesecih nikoli ne manjka.

Življenje v Našem domu je bilo tudi v tem poletju dokaj razgibano. Med gosti in obiskovalci so bili predvsem študentje, turisti, nekaj poslovnih ljudi ter duhovniki. Prihajali so iz Slovenije, iz zamejstva ali izseljenstva, predvsem iz Trsta pa tudi iz Argentine, Brazilije, Avstralije in drugih dežel našega zdomstva. Med duhovniki naj omenim tudi tiste, ki so v poletnih počitnicah nadomeščali angleške duhovnike po londonskih katoliških župnijah: **prof. dr. Drago**

Ocvirk v župniji Camden Town, **prof. dr. Jože Urbanič** v St. John's Woodu, **prof. Tone Jamnik** v župniji v Bowu in naš katoliški časnikar iz Rima, gospod **Božo Rustja**, v župniji v Kentish Town.

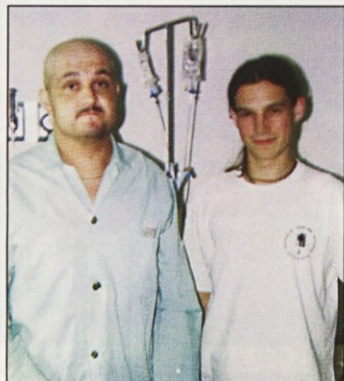
Sestra **Marta Jerman** (doma iz Komende) iz družbe hčera krščanske ljubezni ali sester usmiljenk sv. Vincencija Pavelskega je v Londonu na študiju angleščine. Živi v westminsterski stolni župniji in trenutno obiskuje jezikovno šolo Sv. Patrika, katere ustanovitelj je sam londonski kardinal George Basil Hume. Za študijsko kolegico ima našo **Martino Lorber** iz Selnice ob Dravi. Martina je prišla v šolo za en mesec in se te dni vrača domov, saj bo na mariborski univerzi študirala angleščino in nemščino. Sestra Marta pa bo med nami kar celo leto. Tudi v Naš dom rada prihaja, še posebno k slovenskim mašam v naši kapeli.

Nadvse prijetno presenečenje so nam s svojim obiskom napravili **ministrantje iz župnije Ljubl-**

jana Ježica. Pod vodstvom svojega župnika, gospoda **Petra Zakrajška**, so prišli na enotedenski ogled Londona in okolice. Zaradi premajhnega prostora v Našem domu (bilo jih je nad trideset) so bivali pri prof. Tonetu Jamniku v župniji Bow. Na obisk v Naš dom so prišli 9. avgusta in tu imeli mašo. Pri maši jim je župnik, g. Cikanek, povedal kratko zgodovino Doma in predstavil svoje poslanstvo med slovensko katoliško skupnostjo v Veliki Britaniji. Po daljšem sedenju v nabitopolni kapelici so bili veseli hladnega pomarančnega soka in drugih osvežilnih pijač. Ogledali so si še skromne prostore slovenske hiše sredi Londona (sedeža slovenske katoliške misije v Združenem kraljestvu) in se od celodnevnega ogledovanja mesta in njegovih znamenitosti utrujeni, pa vendar zadovoljni, vrnili k počitku v župnišče prof. Jamnika.

V Londonu so našemu rojaku uspešno presadili kostni mozeg

V londonski Royal Free Hospital so junija uspešno presadili kostni mozeg mlademu Slovencu **Ivanu Mulecu iz Zbigovec** pri Gornji Radgoni. Vsi smo Ivanovega hitrega okrevanja zelo veseli.

Slovenci iz Združenega kraljestva na poti s Kureščka k Novi Štifti letos poleti

Skoraj pet let se je Ivan otepal do nedavnega neozdravljive bolezni levkemije. Za dokončno slovo od te nadležne spremljevalke pa se je Ivan odločil, ko je stopil v stik z Royal Free Hospital v Londonu. Že v začetku aprila je prišel na zdravniške preglede in bival v Našem domu. Presaditev je bila takrat zaradi bolezni njegovega darovalca (na potovanju po Indiji je staknil malarijo) odložena za nedoločen čas. Ivan in njegov pomočnik ter spremljevalec, mladi **Boštjan Rautar**, sta s težkim srcem odšla domov v Radgono. Že po enem mesecu pa so Ivanu

sporočili, naj se spet vrne v London, kajti tokrat bo šlo zares. Ivan je ostal v bolnišnici, Boštjan pa je še poldrugi mesec bival v Našem domu, dokler si nista najela prepotrebne stanovanja v bližini bolnišnice. Ivan je namreč dober mesec po presaditvi kostnega mozga zapustil bolnišnico, zaradi pogoste zdravniške kontrole pa je bilo nujno, da se nastani v bližini kraja zdravljenja in se tako izogne potovanjem z javnim prevozom, saj bi pri stiku z množico lahko prišlo do kakršnekoli infekcije, ki bi bila lahko v času zdravljenja zanj usodna.

Rojaki iz Anglije na obisku pri Bertolinijevih v Gorici

Zdaj sta oba že dva meseca v zasebnem stanovanju. Ivanu se zdravstveno stanje iz dneva v dan vidno boljša, tako da je od pogostih obiskov v bolnišnici prešel samo na tedenske in Bog daj, da se v veselje svojih domačih in vseh, ki ga imajo radi, kmalu popolnoma zdrav vrne domov.

Kratke novice

Pri Krajškovich v Derbiju se mama Rozika in stara mama Ivanka, nadvse zvesta članica slovenske katoliške skupnosti, veselita rojstva male **Catherine-Marie**. Rodila se je 12. julija 1996. Krst novorojenke bo kmalu. Nanj se starši že

Mala Catherine-Maria, hčerka Rozike in Josepha Tyndyke

vestno pripravljajo. Mali Catherine želimo veliko zdravja, staršem in stari mami, ki se veseli tako vnučka kot obeh vnukinj, pa sreče in božjega blagoslova.

Zvedeli smo, da se je pri nesebičnem delu za bližnjega hudo ponesrečil **Viktor Božič**, član naše katoliške skupnosti iz Manchestra. Zdravi se v black-poolski bolnišnici. Kljub hudim poškodbam mu želimo, da bi se čim prej pozdravil in se vrnil k dragim domačim. Naj ga spremljajo naše molitve s prošnjo Bogu za njegovo popolno okrevanje.

avstrija

DUNAJ

V kroniki naše skupnosti je v zadnjih mesecih zapisanih nekaj žalostnih in veselih dogodkov.

9. maja je g. župnik Štekl pokopal gospo Vero Parias, ki je dolga leta bolehala. Doma je bila iz Vuhreda. Pogreb je bil v najožjem družinskem krogu.

17. junija je končala svojo življenjsko pot gledališka igralka ga. Silva Štos. Bila je priznana gledališka umetnica. Tujcem se je še posebej težko prebiti tako na gledališkem kot življenjskem odru - gospe Silvi je to uspelo.

Oba odhoda pa sta nekako nadomestila prihoda dveh novih zemljanov. Po dolgem času je bil v naši cerkvi krst. 6. julija je nekdanji tukajšnji župnik in hišni prijatelj Lopertove družine, pater dr. Štefan Ferencak, krstil Katarino Glavač.

Iskrene čestitke očku Tonetu in mamic Danieli. Mladi družini želimo vse najlepše, predvsem pa božjega blagoslova.

22. junija je župnik Štekl krstil Florijana, vnuka naših rednih in zvestih obiskovalcev svetih maš ter požrtvovalnih pomočnikov naše skupnosti Wernerja in Ane Oswald. Njuna hči Melita je 1. maja povila sina. Vsem želimo trdnega zdravja in božjega blagoslova.

Drugi dogodki iz življenja naše skupnosti:

Praznik Rešnjega Telesa smo tudi letos praznovali skupaj z dvema

avstrijskima župnijama - z župnijo svetega Jožefa in Kristusovega vstajenja. Naša skupnost, ki je bila zaradi podaljšanega konca tedna in zato odsotnosti veliko Slovencev bolj pičlo zastopana, je sodelovala z branjem prošenj in petjem obhajilne pesmi. Pred našo cerkvijo smo, kakor že nekaj let, postavili oltar. Tu je naš župnik zapel evangelij, imel homilijo in dal blagoslov z najsvetejšim, mi pa smo zapeli lepo blagoslovno pesem.

Praznik Srca Jezusovega smo v naši cerkvi, ki je posvečena prav njemu, počastili dvakrat: na sam praznik z avstrijsko skupnostjo ob somaševanju duhovnikov - prelata Trpina, ta je imel lepo pridigo na temo ljubezen in usmiljenje Srca Jezusovega; g. Pointnerja - župnik fare Kristusovega vstajenja, g. Štekla - našega dušnega pastirja in g. Borisa Zakrajška, slovenskega misijonarja v Braziliji.

Svete maše so se udeležili večinoma Avstrijci. Slovence je zastopalo le nekaj predstavnikov. Po končanem bogoslužju smo lahko na vrtu obdani z bujnim zelenjem in cvetjem poskušali dobrote, ki jih je pripravila avstrijska skupnost.

Ker je bil med nami g. Zakrajšek, smo z zanimanjem prisluhnili njegovemu pripovedovanju o delu in življenju v indijanski skupnosti v Braziliji, kjer deluje že vrsto let. G. Zakrajšek se je na poti v domovino na kratko ustavil na Dunaju in obiskal svojega sošolca g. Štekla.

Slovenska skupnost je praznik Srca Jezusovega počastila slovesno s farnim žegnanjem v nedeljo, 16. junija, med poldeseto sveto mašo. Tudi letos smo praznovali skupaj z Avstrijci, zato je bilo bogoslužje

dvojezično. Vodil ga je naš dušni pastir g. Štekl.

Po končani sveti maši so nam zaigrali tamburaši Slovenskega pastoralnega centra. Že vrsto let jih uspešno vodi g. Hanzi Gabriel.

Praznovanje se je nadaljevalo na vrtu. Vreme nam je bilo naklonjeno, zato je bilo lepo posedati in kramljati s prijatelji in znanci ter pokušati kulinarčne dobrote, ki so jih pripravili prizadevne gospodinje in gospodinji.

Sedmega julija nas je obiskal salezijanski pater Franc Levstek, ki že nekaj let deluje v Trsteniku pri Golniku. Na ogled Dunaja je pripeljal svoje župljane. Ker je bila nedelja, so se udeležili slovenske svete maše, pri kateri je maševal g. Levstek, njihov moški sekstet pa nam je ubrano prepeval.

Po maši so nas fantje iz Trstenika razveselili še s krajšim koncertom in nam zapeli nekaj lepih pesmi.

Za doživetje se jim lepo zahvaljujemo.

*Lep pozdrav z Dunaja
Darja Belak*

GRAZ

In memoriam Hermanu Loibeneggerju

Za večnost je dozorel g. Herman LOIBENEGGER, pevec in prijatelj slovenske skupnosti v Gradcu. Nekaj časa nas je navdajala zla slutnja, kdaj ga bomo izgubili, ker je bolezen čedalje bolj spodjedala njegovo telo. In kot je vsakemu določena ura odhoda, je tudi zanj odbila poslednja. V noči na 31. avgust ga je Bog poklical v novo življenje.

Njegova življenjska pot se je začela 14. 8. 1932 v Celju; bil je prvorojenec staršev Hermana in Poldice Loibenegger.

Leta 1946 je bila družina izseljena v Avstrijo. Prišli so v taborišče Stass in Wagner na Štajerskem. Oče je bil po poklicu urar in je kmalu dobil službo v štajerski metropoli, zato se je družina iz taborišča preselila v Gradec. Tudi sin Herman se je izučil za urarja. Leta 1960 se je poročil s šiviljo iz Laškega. Zakon je osrečila edina hčerka Cornelijsa. Oba sta pridno delala in prišla do hiše. Na žalost družine in sorodnikov je gospo Franjo bolezen pred leti prezgodaj spravila v grob.

Herman se je spet poročil, tokrat z domačinko. Zakonska sreča pa ni trajala dolgo. Pred približno tremi leti je moral v bolnišnico na operacijo. Po njej se mu je stanje nekoliko izboljšalo. Pred kratkim pa se je bolezen spet pojavila in ga strla.

Herman je bil najstarejši član slovenskega cerkvenega pevskega zbora. Leta 1950 je začel skupaj s starši peti in je pel do letos (v šali so ga imenovali Placido Domingo). Tisto prvo nedeljo v juniju smo na povabilo peli pri Slovencih v Linzu. (glej Naša luč, september 1996, "LINZ").

Nazajgrede mi je rekel, da bo potreboval en teden, da si opomore od te enodnevnice vožnje. Ko sem mu v avtobusu za slovo dal roko, si nisem mislil, da sem ga takrat zadnjikrat videl. Po telefonu sem ga slišal zadnjič 21. 8. zvečer. Rekel mi je: "Konec je, kaj čemo."

Herman je bil odlični tenorist in solist (Angelsko petje, Rajske strune, Pod oljkami in druge). Za-

pušča ženo, hčerko, bolno mater, ki je že leta priklenjena na posteljo, sestro, brata in druge sorodnike.

Dragi Herman! Za vse se Ti iskreno zahvaljujemo. Tvoj glas bomo zelo pogrešali. Bog naj Ti bo bogat plačnik. Bil si obziren, veselega značaja, povsod zraven, kjer se je pelo, na izletih, božjih poteh, v kleti po sv. maši...

Ne žalostimo se kot tisti, ki nimajo upanja. Poglejmo, kaj nam pravi svetniški A. M. Slomšek: "Zaupam pa, da bomo v nebesih večno združeni, Slovenci prav veselji, s Slovenci skupaj slavo peli."

Naj Bog da Hermanu plačilo, ki si ga je z dolgoletnim zvestim cerkvenim petjem in dobroto zaslužil. Njegovi družini in sorodnikom izreka slovenska skupnost v Gradcu globoko sožalje. Naj prosijo za našo skupnost pri Bogu, da bomo vredni nasledniki, zvesti Bogu in bližnjemu.

Slovenska skupnost v Gradcu

belgija

CHARLEROI-MONS-BRUXELLES

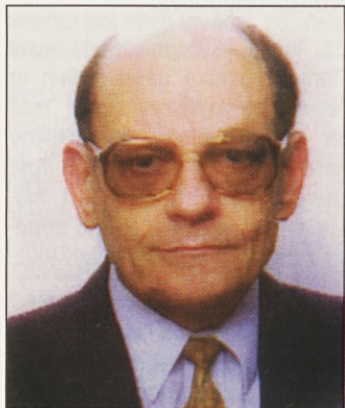
Nekaj še ne objavljenih novic

Tokrat sporočamo, da je 5. aprila 1996 umrla ga. **Marija Bucik**, roj. Humar, iz Flénuja. V začetku januarja je šla na zdravljenje v bolnišnico, a ji ni bilo več pomoči. Dočakala je kar lepo starost 81 let, saj se je rodila 17. decembra 1915 v vasi Podmelec. Sveto

mašo zadušnico smo imeli 10. aprila v župnijski cerkvi svete Barbe v Flénuju. Zapušča moža Štefana in sina Jožka z družino. Vsa leta je pok. Marija lepo skrbela za svoj dom. Bogu se je vsak dan priporočala v molitvi in tudi k slovenskim mašam je rada prihajala, posebno še k šmarnicam. Naj se lepo v Bogu odpočije, žalujočim pa naše krščansko sožalje.

V četrtek, 9. maja 1996, smo v Berchem Ste. Agathe v Bruslju pospremili na zadnjo pot **g. Slavka Rovišnjaka**. Sveto mašo zadušnico smo imeli že v nedeljo, 5. maja, ko je bila redna mesečna služba božja v Bruslju, saj je Slavko umrl 4. maja v Hospital Francais. Pok. Slavko se je rodil 9. junija 1936 v Sloveniji. Bil je stalni gost slovenskega kluba France Prešeren v Bruslju. Izs. duhovnik je

izgubil gostoljubnega in ustrežljivega prijatelja. Naj počiva v Bogu.

V nedeljo, 9. junija 1996, je izs. duhovnik v župnijski cerkvi St. Benoit-Labre v Goutrouxu **krstil hčerkico Cindy** v družini Scohy-Moyaux. Rodila se je 9. julija 1995 v Charleroiu. Mladi družini želimo sreče in zadovoljstva.

Sredi julija nas je **zapustila ga. Ivanka Štemberger**, roj. Brgoč, iz La Bouverieja. Iskala je zdravje v bolnišnici, pa ji ni bilo več pomoči. Rodila se je 21. decembra 1926 v vasi Zagorje pri Pivki. Pogrebno sveto mašo smo imeli 18. julija v župnijski cerkvi sv. Jožefa v La Bouverieju. Zbralo se je kar lepo število rojakov in rojakinj. Zapušča moža Antona in hčerko Terezijo, por. Legat. Pok. Ivanka se je zelo rada udeleževala vseh romanj, ki smo jih imeli v zahodni Belgiji. Tudi v Lurd je šla večkrat z nami! Naj se lepo v Bogu odpočije. Svojcem pa naše krščansko sožalje.

MAASMECHELEN

Slovenski učitelji iz tujine na izobraževanju v Sloveniji

Ministrstvo za šolstvo in šport je od 21. do 24. 7. na Bledu pripravilo delovni seminar za učitelje, ki v

različnih evropskih državah skrbijo za dopolnilni pouk slovenskega jezika in kulture. Seminar je oblikoval Vlado Donaj, učitelj v Švici, ki je ravno končal s pisanjem učbenika *Dober dan, slovenščina*. Ob odprtju seminarja je udeleženke pozdravila Tea Valenčič, državna sekretarka, in govorila o novi šolski zakonodaji. Breda Pogorelec je predstavila nove poglede na slovenski jezik kot zakladnico duha. Vlado Donaj pa je s pomočjo Bojane Mlinar, učiteljice na Bavarskem, predstavil vsebino učbenika. Za dober potek organizacije seminarja je skrbela Melita Steiner, svetovalka na ministrstvu za šolstvo in šport, s pomočjo Marjance Klepac, voditeljice šolskega aktiva v Švici. Za turistično predavanje o Bledu in gorenjskem okraju sta skrbela Dragica Motik in prof. Rupel.

Učiteljice in učitelji so na seminarju spoznavali predvsem nove prijeme pri pedagoškem delu na praktičnih primerih med izleti po domovini, hkrati pa so lahko izmenjavali izkušnje. Seminarja so se udeležili vsi učitelji, ki delujejo v šolskem aktivu v Beneluksu. Pričakujejo, da bodo lahko novi učbenik že vključili od začetka novega šolskega leta naprej.

80. rojstni dan v domačem Šentpavlu

Konec julija je v Preboldu praznovala 80. rojstni dan Huševa Ivanka, po domače teta Vanč. Ob tem prazniku so sinova in mlajši sorodniki iz Slovenije priredili na Kovčevem hribu sorodniško srečanje po zahvalni službi božji v preboški cerkvi. Ivanka Huš se zahvaljuje vsem sorodnikom, župniku Francu Sercu in vsem, ki so pri tem veselem doživetju sodelo-

vali, posebno radiu Prebold za voščila in članom ansambla Cverle za veselo glasbo pri srečanju.

Kosova stara mama praznovala 85. rojstni dan

Sredi avgusta je praznovala svoj 85. rojstni dan Kosova mama iz Maasmechelen, doma iz Kostanjevice na Krki. Ob prisotnosti številnih sorodnikov ji je moški zbor Slomšek za jubilej zapel venček slovenskih narodnih.

Letni piknik pri Slomšku

Na zadnjo avgustovsko nedeljo so pevci društva Slomšek vabili na 16. letni piknik v gozd pri Zinki Strgar v Maasmechelen. Kljub slabemu vremenu so imeli številni gostje izredno srečo, saj se je popoldne lepo zjasnilo in tako ostalo do večera. Za glasbeno spremljavo so poskrbeli posamezni domači godci in ansambel "Die Mergellönder Buben".

Škofja Loka in Maasmechelen

25. 7. sta se na Starem Vrhu nad Škofjo Loko vnovič srečala Igor Draksler, župan Škofje Loke, in Jef Albrechts, svētnik občine Maasmechelen v Belgiji. Pred letom sta se srečala prvič in se dogovorila, da bosta pripravila pobratenje med občinama. Gost iz Belgije je škofjeloškemu županu izročil obljubljeni brošuro o Maasmechelen, jeseni pa naj bi v Slovenijo prišla večja delegacija, ki naj bi jo vodil župan Georges Lenssen in s katero bi se dogovorili o nadaljnji izpeljavi projekta.

Naslednik msgr. V. Žaklja že med izseljence v belgijskem in nizozemskem Limburgu.

Kar so si Slovenci po smrti V. Žaklja močno želeli, je uspelo hitreje, kot so pričakovali. Takoj ko je

Ijubljanski škof Alojzij Šuštar imenoval naslednika, je haseltski škof Schreurs sprejel pogumnega duhovnika Lojzeta Rajka za Maasmechelen, tam kjer je sedež Slovenske katoliške misije. Doma je iz Bojanje vasi (Radovica pri Metliki) v Beli krajini. Zadnjih pet let je bil župnik v Jaršah (Rodica pri Domžalah). O nasledniku bomo več poročali pozneje. Julija je na kratko obiskal novo župnijo, toliko da je na hitro spoznal nekaj teh čakajočih izseljencev, dokončno pa se je preselil 29. avgusta. Z rednim delom je uradno začel 1. septembra.

Gotovo ga čaka težka naloga, saj po dolgih petdesetih letih ni preprosto prevzeti župnije, ki se je v izseljenstvu na svojega pokojnega "kaplana" navadila. Prepričani smo, da se bomo privadili tudi na g. Lojzeta Rajka, 52-letnega korajžnega moža, ki kipi od žive karizme in navdušenosti. Kot msgr. Žakelj je tudi on poln načrtov, ki bi jih želel uresničiti s pomočjo in v prid izseljencev. Takoj po prihodu je prvič maševal pri izseljencih v okolici Heerlerheiden na Nizozemskem in spoznal tamkajšnje slovenske družine. Za naprej bo do konca tega leta prevzel program slovenskih maš, kakor je bilo predvideno ali po dogovoru s predstavnikom slovenskih društev. V septembru je prevzel predsedništvo Slovenske katoliške misije na tem območju. Na 36. slovenskem dnevu oktobra v Maasmechelenu ga bo med službo božjo tudi javno sprejela misija, med kulturnim programom pa druga društva.

V prepričanju, da bomo z g. L. Rajkom razvili čimprejšno tesno sodelovanje, mu že izrekamo top-

lo dobrodošlico in mu voščimo veliko korajže ter obilo uspehov pri delu v njegovem novem delovnem okolju.

Uspelo srečanje mladih v Šentvidu

Na povabilu Izseljenskega društva Slovenija v svetu se je 3. 8. srečala slovenska mladina iz izseljenstva v škofovih zavodih sv. Stanislava v Šentvidu pri Ljubljani. Pridružilo se je tudi precej mladih iz zamejstva in domovine. Iz Maasmechelen se je srečanja udeležil tudi mlajši rojak, Simon Cverle, ki je nanj povabil večjo skupino svojcev. Bili so zelo zadovoljni, še posebej pa jih je navdušilo romanje na sv. Višarje, ki je bil drugi dan - sedmo srečanje treh Slovenij. Mnogi so obljubili, da pridejo tudi drugo leto.

(P. C.)

francija

Slovenska katoliška misija

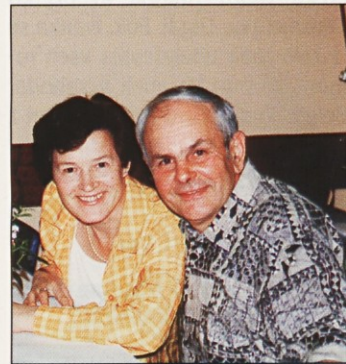
V avgustu je bilo v Slovenskem domu v Parizu zelo razgibano. V njem je bivalo veliko mladih iz Slovenije, Avstrije in Kanade. Delo je bilo zanimivo, ker je bila letošnja mladina mnogo bolj umirjena kot prejšnja leta, odprta za vprašanja sveta in za samo vero. Nekateri so prihajali k sveti maši ob nedeljah in tudi med tednom. To je res hvalevredno. Pomagal nam je tudi bogoslovec Jošt Snoj, ki se je večkrat tudi pozno v noč posvečal mladim. Prav lepo se mu zahvaljujemo za njegov trud in prizadevanje, da so

se gostje v našem domu dobro počutili.

MÉRICOURT

Kot vsako leto smo se tudi letos srečali v Loretu. Ljudje so prišli počastit Jezusovo in našo mater od blizu in daleč, iz severne Francije, iz Belgije in Nemčije. Že zgodaj zjutraj smo se začeli zbirati na lepem hribčku, kjer stoji Marijina cerkev, posvečena loretski Mariji. Vsako leto 15. avgusta je tukaj sveta maša za Slovence, Francoze in Poljake. Letošnje smo začeli z lepo slovensko pesmijo "Ti o Marija", ki jo je ob jasnem petju gospoda Franca Razložnika zapelo vse ljudstvo. Marijo smo med sveto mašo, pri kateri so lepo sodelovali pevski zbor svete Barbare in mladina, prosili, naj varuje slovenski narod doma in po svetu.

Po litanijah in blagoslovu smo še vsi skupaj zapeli "Marija skozi življenje", nato pa smo skozi veliko množico francoskih vernikov, ki so že čakali začetek njihove svete maše, šli iz cerkve, kjer smo se v manjših skupinah zadržali v prijetnem pogovoru. Na koncu smo si zaželeli vse najboljše in si dejali:

Lepo nam je, kadar se skupaj srečamo...

Ob krstu se ponavadi zbere veliko naših prijateljev.

“Na svidenje drugo leto ob istem času pri Mariji.”

Krst

V nedeljo, 1. septembra, je bila po milosti božji in na željo njenih staršev, sorodnikov in prijateljev krščena štiriletna Blaženka Babič, ki je že sama znala odgovarjati na krstna vprašanja. Njeni starši, Drago in Marija, so z njo glasno potrjevali njene besede, če so se ji včasih zatikale. Navzoči sta bili tudi obe družini, ki sta med zbranim sodelovanjem skupaj z župnijskim občestvom doživljali lepoto krstnih obredov. Krščevalec g. Silvo Česnik je v globokih besedah poudaril pomen svetega krsta. Staršem male Blaženke in vsemu sorodstvu želimo, da bi jo lepo vzgajali in v imenu krsta omogočili pravilno rast k njemu, ki je naše upanje in veselje. Želimo ji, da bi pripadala slovenskemu narodu in spoštovala našo kulturo in običaje.

Program od 13. oktobra do božiča v Méricourtu:

13. 10.: g. David Taljat

20. 10.: g. Silvo Česnik

1. 11.: g. David Taljat

24. 11.: g. Silvo Česnik

4. 12.: (sv. Barbara): g. Silvo Česnik

24. 12. (božič): g. David Taljat

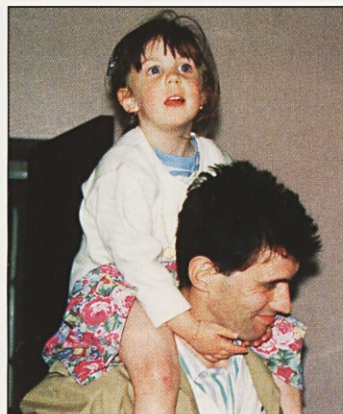
Pariz

Program šole in verouka do novega leta: 6. in 20. 10.; 3. in 17. 11.; 1. in 15. 12.

Šola in verouk se začeta vedno ob 14.30. Učence in starše lepo prosimo, naj se zavedajo, da sta verouk in šola slovenskega jezika pomembni stvari za vse. Kdor misli, da je verouk samo nekaj obrobnega zanj in za otroke, se moti, saj božja beseda oblikuje človekov značaj in življenje. Vsaka božja beseda je seme, ki klije globoke korenine v božji lepoti. Šola slovenskega jezika naj bo vsakemu lepa spodbuda, da pokaže, kje so njegove korenine.

CHILLEURS AUX BOIS (Loiret)

Skupna maša bo 6. oktobra 1996 ob pol enajstih dopoldne v župnijski cerkvi v Chilleursu. Eno uro pred sveto mašo bo možnost za

Moj oče je pa manjši od mene. Joj kako sem visoko!

zakrament sprave. Pridite malo prej, da bomo mogli bolje pripraviti pesmi in bogoslužje. Povabite še svoje znance in prijatelje, da nas bo čim več zbranih v skupni molitvi.

Posebno sporočilo: Kdor še ni plačal naročnine za Našo luč, naj to stori čim prej, ker bo treba v oktobru vse skupaj poravnati pri blažajniku. Hvala!

Uredil Silvo Česnik

nemčija

Berlinski Slovenci na pikniku pri Slavincu

V deželo s hitrimi koraki prihaja jesen. To nam potrjujejo jutranje meglice in večerni hlad. Hmelj je v Savinjski dolini že obran. Počitnice so se iztekle, otroci gredo v šolo in tudi prijetni počitniški dnevi so že preteklost. A ostali so spomini. Med njimi piknik pri Slavincu.

"Berlinčan" Franci in Savinjščanka Jana nazdravljata s pristnim štajerskim vinom.

Družina Slavinc, oče Jože, sin Stanko z ženo Danico in vnuka Barbara in Samo, je 13. avgusta pripravila srečanje za prijatelje in ljubitelje njihove dobre kapljice. Slavinčeva domačija leži v vasi Mihalovci, sredi vinskih gor, ob vinski cesti proti Jeruzalemu. Ukvarjajo se z vinogradništvom in kletarstvom; imajo lastno polnilnico.

Gostje smo se pripeljali z vseh koncev Slovenije (Vransko, Kamnik, Celje, Žalec, Laško, Šentjur), med nami so bili tudi Slovenci, ki sicer že po več let živijo v Berlinu, a so v tem času preživljali dopust v domovini.

Na dvorišču nas je pričakal Jože Slavinec in nam za dobrodošlico ponudil domače žganje z limono, potem so nas povabili k mizam pod brezami na vrtu in nam postregli z odlično štajersko kislou juho, z dišečo govejo juho z rezanci in vraničnimi žličniki. G. Turnšek je skrbel za dobre te žara, gospodinja Danica pa je spekla tako dobro pecivo, da o njem samo sanjaš, ko ga enkrat okusiš! Oba Slavinčeva moška, Jože in Stanko, sta skrbeli za vino, Samo

in Barbara pa sta pripravljala pogrinjke.

Ob 18. uri smo se vsi odpeljali do bližnje cerkve Vseh svetnikov na Svetinje. Cerkev stoji na hribčku sredi vinogradov. Sveto mašo je za vse pokojne Slavinčeve, ob somaševanju domačega župnika, daroval slovenski župnik v Berlinu Izidor Pečovnik - Dori. V nagovoru se je zahvalil Bogu za milost, da lahko mašuje v tej prelepi cerkvi skupaj s Slavinčevimi prijatelji in znanci. Zbrano smo sledili maši in berilu, ki je govorilo o tem, kako bi odrasli morali biti kot otroci, da bi lahko živeli pravo življenje. Ob koncu smo kot eden skupaj s cerkvenim zborom zapeli čudovito pesem: Marija skoz življenje...

Po maši smo se malo razgledali po okoliških gorah. Nekateri so se zapeljali do Taverne v Jeruzalemu, potem pa smo bili povabljeni v Slavinčevo klet. Veliki hrastovi sodi, buteljke, steklenice, pa tudi pletenke. Vlažnost, temačnost prostora in značilen vonj po vinu... Jože in Stanko sta nas presenetila s pokušino svojih najboljših vin, nagrajenih z zlatimi medaljami (npr. laški rizling, jagodni izbor,

letnik 1995, pa renski rizling, souvignon, chardonay...). V imenu vseh se je za prijetno presenečenje zahvalil dr. Žontar iz Celja, ki je Slavinčevim zaželel, da bi njihovo kvalitetno vino, njihov kruh, kakor ga je imenoval, na trgu dosegel tako ceno, kakršno s svojo kvaliteto tudi zasluži.

Po pokušini smo srečanje nadaljevali s piknikom na vrtu. V prijetnem, resnično prijateljskem ozračju smo se sproščeno pogovarjali, peli in ob veselih zvokih ansambla Dori tudi zaplesali.

Ko smo se v poznih večernih urah dobro razpoloženi poslavljali od družine Slavinc, smo bili enotnega mnenja, da moramo srečanje drugo leto ponoviti. Ni pomembno kje, da se le dobimo! Mogoče celo v Berlinu! Na tem srečanju smo spoznali, kako malo je treba narediti, da nam je lepo - samo zavrteti telefon in reči: "Pridi!" A v življenju to tako redko storimo, hitro najdemo izgovor, da nimamo časa in vse skupaj propade. Ob tem pa naj poudarimo, da so nam prav naši berlinski Slovenci pokazali, kako lepo je, če so ljudje med seboj povezani. Še lepše pa

Berlinski ŽIV-ŽAV s skupino Čuki

je, če se ta povezanost čuti med Slovenci doma in v tujini.

In povezati oboje - to je uspelo Jožetu Slavincu! Iskrena hvala.

M. M.

Hrepenenje

*Ko ponoči ne moreš spati
in ko se ti zjutraj ne da še vstati,
vzemi list papirja in svinčnik v rokó,
sprosti se,
podloži si blazino pod glavó
in napiši par besed ... meni,
ki prav tako ne morem spati
in se mi zjutraj prav tako ne da še
vstati.*

*Vsak dan in noč po tebi hrepenim,
tvojo pisavo brati si želim,
črke, oblikovane prav skrbno,
in besede, namenjene meni le samó.*

*To daje mi moč,
da premagujem neprespane vse
noči.*

*In ko zazor se dan,
je prva misel moja,
da ti si daleč, daleč stran.*

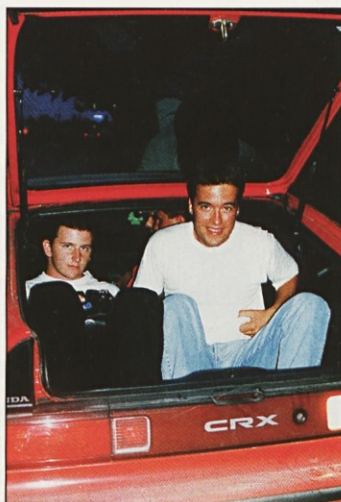
*Moj Bog, tako rada te imam
in v skrbi zate trepetam!*

*Vedno znova se postavlja mi vprašaj,
ko od doma odhajaš v tuji kraj nazaj,
kdaj enkrat za vedno vrneš se,
saj veš, da komaj čakam že,
da stisnem te v objem
in ti mi tiho šepneš:
"Odslej pri tebi bom,
nič več nazaj ne grem!"*

M. M.

FRANKFURT

Mladina na morju. Letos nas je vzel pod skromno streho v Luciji pri Portorožu župnik Jože Ipavec. Štirje ministranti in dve ministrant-

(Portorož) Če zmanjka prostora, se peljemo kar v prtijažniku.

(Portorož) Gregor nas je povabil k pokušini.

ki, vsi že odrasli, niso toliko nabirali rjave barve kože, saj so že bili lepo porjaveli. Bolj so si nabirali dragocenih izkušenj za življenje. Spoznavali so, kako se da živeti v zelo skromnih prostorih in kljub temu ostati dobre volje in poln življenjske vedrine. Župnik Jože Ipavec vztraja in te prostori že

17 let, pa še ni izgubil veselja za delo v tej župniji. V stari hiši s samo dvema sobama in majhno kuhinjo, ki mu najbrž služi tudi za župnijsko pisarno, pretehtava možnosti za novo cerkev, saj je dosedanja za mlado župnijo prav tako premajhna, kot za župnika župnišče. Kljub temu ga v poletnih mesecih ne moti živčav ministrantov, katerim vsako poletje nameni veroučno sobo, preurejeno iz nekdanje garaže. Polet mu jemlje le oviranje rdečih občinskih moč iz Pirana pri iskanju primerne lokacije za novo cerkev. Brezplačno nam je odstopil svoje skromne prostore, mi pa smo mu obljubili, da bomo povedali rojakom v tujini, pa morda tudi kakšni nemški župniji, v kako veliki potrebi je župnija Lucija. Ko so se mladi učili življenja v skromnosti ter spoznavali, da je možno živeti v sožitju brez slabe volje, če vlada med ljudmi prijateljstvo in solidarnost, so spoznavali tudi, da ne smemo pozabiti na potrebe drugih. Kmalu bodo prišli do samostojnosti in k lastnemu kruhu in takrat se bodo

Na hessenskih dnevih v Gelhasnu niso manjkali niti naši najmlajši.

(Weiterstadt pri Darmstadtu: Diakon Roland krščuje nečakinjo Patricio.)

gotovo spomnili tudi župnije Lucija in ji po svojih močeh priskočili na pomoč.

Krst Patricije Schäffer. Nana in Peter Schäffer sta že nekajkrat prinesla prvorojenko Patricijo k slovenski maši v Darmstadt, da bi se zahvalila Bogu in nam jo pokazala. Zadnjo nedeljo v avgustu pa sta jo prinesla h krstu v domačo cerkev v Weiterstadtu. Krstitelja ni bilo treba iskati daleč: dogovorili so se lahko kar v domači družini, saj je Petrov brat Roland diakon, bodoči novomašnik. Pred nastopomčasne diakonske službe v Rüsselsheimu je začel s prakso kar s krstom nečakinje Patricije. Na obred krsta se je zelo dobro pripravil in je pogumno izpeljal celo petje v nemškem in slovenskem jeziku. Pri mali Patriciji je zanimivo še to, da se je v družini Schäfferjevih rodila kot prva deklica po več kot osemdesetih letih.

J. M.

INGOLSTADT

Praznovanje 25-letnice slovenske župnije v Ingolstadtu bo v soboto,

26. oktobra. Ob 16.30 bo slovenska maša v cerkvi Srca Jezusovega, ki jo bo vodil mariborski pomožni škof dr. Jože Smej. Po maši bo družabno srečanje v tamkajšnji župnijski dvorani na Zeppelinstrasse. Za razvedrilo in ples bo poskrbel ansambel Ambicija s Ptujja.

Vabljeni!

MÜNCHEN

Letos smo praznovali biserno mašo pionirja zdomskega dušnega pastirstva v Nemčiji g. Franca Šeškarja. Njegova življenjska pot

se je začela 16. julija 1910 v Tomišlju. Osnovno šolo je obiskoval v domačem kraju, gimnazijo pa v Šentvidu nad Ljubljano. Bogoslovni študij je opravil v Ljubljani in bil 5. julija 1936 posvečen v duhovnika. Služboval je v Kostanjevici na Krki, kjer je dočakal začetek vojne vihre. Pridružil se je vaškim stražam in pozneje domobrancem ter jih duhovno spremljal kot kurat. Kot zaveden domoljub je bil trn v peti komunistom, pa tudi okupatorskim enotam. Nacisti so ga zverinsko mučili, pretepli do nezavesti in zaprli v koncentracijsko taborišče v Dachau. Posledice nečloveškega mučenja je čutil vse življenje. Ko so taborišče osvobodili ameriški vojaki, se je zanj začela nova kalvarija. Komunistični sozapravniki so ga obtožili petokolonaštva, sodelovanja z okupatorjem in samo srečnemu naključju se ima zahvaliti, da ga niso njegovi slovenski "prijatelji" vzeli pod svoje "varstvo".

Uspelo mu je pobegniti in nastanil se je v Münchnu, kjer je takoj prevzel odgovornost za slovenske begunce. Potoval je po vsej Nemčiji, zbiral njihove naslove, jih spodbujal, duhovno in gmotno podpiral.

Izletniki iz münchenske župnije

Sam Bog ve, koliko dobrega je storil za naše ljudi. Svojo službo je opravljal vrsto let, dokler ni odložil breme pastoralnega dela na g. Zdešarja, g. Rozmana in druge. Vedno pa je še rad pomagal kot spovednik. Našim faranom je bilo zelo hudo, ko so mu lani moč tako pošle, da ni mogel več niti spovedovati. Biserno mašo je opravil kar na svojem domu, v krogu svojih domačih ob navzočnosti msgr. dr. Zdešarja in g. Bečana. Želimo mu veliko zdravja in se mu zahvaljujemo za njegovo dolgoletno dušnopastirsko delo v naši župniji.

OZNANILA

München

Naše maše so vsako nedeljo v cerkvi Svetega Duha na cesti Tal blizu Marienplatz ob 16.30. Pol ure pred mašo je priložnost za spoved. Vsako prvo nedeljo v mesecu se bere maša za vse navzoče in njihove pokojne. Pol ure pred to mašo je molitev rožnega venca za duhovne poklice in mir na svetu.

Vsak petek v oktobru bo v naši župnijski kapeli ob 19. uri maša, na to pa molitev rožnega venca. Enako v ponedeljek, 7. oktobra, ko je praznik Rožnovenske Matere božje.

Pouk za šolarje bo 12. in 19. oktobra.

Waldkraiburg

Maše so v farni cerkvi Kristusa Kralja, in sicer 5. in 19. oktobra še ob 19. uri. V novembru pa 9. in 23. ob 18. uri.

Rosenheim

Vsako drugo in četrto nedeljo v mesecu je maša v kapucinski cerkvi ob pokopališču, in sicer 13. in 27. oktobra ob 11.15, v novembru pa 10. in 24.

Freilassing

Maša v farni cerkvi bo 13. oktobra ob 16. uri. Potem pa spet 10. novembra ob isti uri.

OBERHAUSEN

O narodnih župnijah za priseljence se odgovorni v krajevnih Cerkvah po Evropi pa tudi v domovini vse pogosteje sprašujejo, kako bo s tem v prihodnje. V ozadju je dejstvo, da novih naših ljudi iz domovine ni in upajmo, da jih niti ne bo. Prva generacija povojnih beguncev in začasnih delavcev na tujem se nagiba v čas upokojitve in marsikdo je že končal svoje zemeljske dni. Druga generacije se je le deloma vključila v slovensko župnijsko življenje. Kjer so nastale mlade narodno mešane družine, je stik s slovensko župnijo skoraj zamrl. Upravičeno se je torej treba spraševati, kako bo čez nekaj let. Naj slovenska župnija kar preneha delovati, če ni znamenj, da jo nekdo potrebuje. O tem želimo v prihodnje razmišljati skupaj z verniki tudi v župniji in na straneh NL.

V naših župnijah je potrebna nekoliko večja organiziranost vernikov. Čutimo, da je potrebno bolj načrtno delovanje kristjanov znotraj župnije. Zato bi si morali bolj prizadevati za izoblikovanje skupin ljudi v župnijskem središču in na vseh podružnicah, ki bi z duhovnikom poskušali načrtovati in izpeljati čim več vzporednih de-

javnosti v slovenskih skupnostih. Gre torej za vabilo ljudem, našim rojakom, da se zbudijo iz zaspanosti in neprizadetosti, saj je očitno, da je potreben vsak, če hočemo imeti slovenske ustanove, tudi našo župnijo, še dolgo med nami kot povezovalno središče za našo in naslednjo generacijo.

Vabimo vse Slovence na našem območju, da ne bi gledali le nase, ampak tudi na slovensko skupnost.

Vse dobronamerne pripombe, predloge in predvsem pripravljenost za prevzemanje nalog zbiramo v župnijskem centru. Naj pride do izraza vaša misel in vaša beseda. Preudarili jo bomo skupaj in izpeljali, če bo v korist našim ljudem tod okrog ali če bo drugim pomagala spoznavati in bolje razumeti naš narod in našo kulturo.

STUTTGART

V torek, 6. avgusta, na praznik Gospodove spreobrnitve na gori, smo prihajali "štutgartski Slovenci" z vseh strani Slovenije na zeleno Pohorje, kjer nas je zelo gostoljubno sprejela družina Kavaš. Na počitniško srečanje so povabili člani KD Slovenija - Stuttgart in prijatelje. Jedi na žaru, dobra štajerska kapljica, igre, pesem ob spremljavi harmonik in kitare..., vse to je navzoče tako ogrelo, da nam niti dežne kaplje niso prišle do živega. Dan je bil prekratek, zato smo ga "potegnili še daleč v noč", nekteri pa so zapustili Pohorje in gostitelje šele naslednji dan!

V nedeljo, 18. avgusta, je moški pevski zbor Domači zvon iz Stuttgarta, pod vodstvom g. Damjana Jejčca, ubrano prepeval pri maši v Slovenjem Plajberku na

Zaključek šolskega leta smo z učenci sobotne šole obhajali v Tübingenu, kjer je spričevala podelil minister za kulturo dr. Janez Dular.

Koroškem. Vabilu čana zbora, g. Lausegerja, tamkajšnjega rojaka, se je odzvala večina sedanjih pevcev in nakaj tistih, ki so pri zboru prepevali pred leti, zdaj pa so se že vrnili v domovino. Zasedba zbora je bila zelo dobra in tudi prijetno razpoloženje, ki se je začelo že pri sv. maši v župnijski cerkvi, je bilo prav praznično. Pri sv. maši se je poleg domačinov zbralo še precej sorodnikov in prijateljev naših pevcev, ki so po njej prisluhnili krajšemu koncertu v cerkvi, družabni del pa je potekal na Lausegerjevi domačiji. Tam smo srečali mamo številne družino in videli, kaj zmore vera in ljubezen slovenskega človeka na Koroškem. Slovenska pesem Domačega zvona in vseh prisotnih je odmevala vse popoldne in dolgo

v večer na severni strani Karavank, daleč tja proti Celovcu in Gosposvetskemu polju. Tisti, ki je niso slišali v živo, so jo lahko nekaj dni pozneje v oddaji "Dober dan, Koroška".

V poletnih mesecih se je dogajalo marsikaj lepega, a vse lepo na tem svetu hitro mine. V tem poletju se je izteklo življenje gospe Karoline Bradula, rojene leta 1922 v Velikem Trnu pri Krškem. Po daljši bolezni jo je Gospod poklical k sebi, njeno telo pa so 16. julija položili v zemljo na ljubljanskih Žalah. Z možem, g. Antonom Bradulo, iskreno sočustvujemo, njej pa želimo mir in pravo veselje v Bogu.

Svete maše septembra in oktobra:

STUTTGART: Sv. Konrad, Staffenbergstr. 52: 6., 13. in 20. okt. ter 3., 10. in 17. nov. ob 16.30.

BÖBLINGEN: Sv. Bonifacij, Kopernikusstr. 6. okt. in 3. nov. ob 10.00.

SCHW. GMÜND: Sv. Jožef, Jozefstr. 13. okt in 10. nov. ob 9.30.

SCHORNDORF: Sv. Martin, Künkelinstr. 34: 20. okt. in 17. nov. ob 8.45.

AALLEN: Sv. Avguštin, Langertstraße 116: 20. okt. ob 16.00 v NERESHEIMU!!! in 17. nov. ob 11.00

Družina Schwarz ob krstu Katarine, v Aalnu 21. julija 1996

Moški pevski zbor Domač zvon iz Stuttgarta je 18. avgusta prepeval v Slovenjem Plajberku na Koroškem.

HN-BÖCKINGEN: Sv. Kilian, Ludwigsburger Str. 66: SOBOTA: 26. okt. in 23. nov. ob 17.00.

OBERSTENFELD: Srce Jezusovo, Gehrnrstr. 3: 27. okt. in 24. nov. ob 9.00. Gehrnrstr.

ESSLINGEN: Sv. Elizabeta, Hauserhaldenweg 38: 27. okt. in 24. nov. ob 17. uri!

WEIßBACH: 12. OKTOBER!!! ob 16. uri, nato Vinska trgategv.

Neresheim: 20. okt. ob 12. uri piknik, ob 16.00 sv. maša.

Ave Maria - Deggingen: na praznik vseh svetih, 1. nov. bo "zahvalno romanje": od 14. ure spovedovanje, ob 15. uri sv. maša za vse pokojne.

Sobotna šola:

Stuttgart: 5. in 19. okt. ter 9. in 16. nov. od 15.00 do 17.00.

Böblingen: 6. okt. in 3. nov. ob 9. uri

Vabimo otroke in mlade, ki se bodo v tem letu pripravili na prvo sv. obhajilo in birmo!

Srečanja za mlade: ob petkih od 19.00 do 21.00.

Praznovanja: Z godovnjaki in drugimi slavljenci se bomo poveselili: v Böblingenu 6. okt. in 3. nov., v Stuttgartu pa 13. okt. in 17. nov. po maši.

Slovenski dom:

Župnijska pisarna: torek od 9.00 do 12.00, petek od 9.00 do 12.00 in od 16.00 do 19.00

Karitas - Slovenska socialna služba: Naša socialna delavka, gospa Doroteja Oblak od septembra upokojena, naslednika-ce pa še ni, zato je zlasti socialno področje zelo okrnjeno, vendar se lahko vsakdo, ki potrebuje kakšno pomoč, obrne na nas in bomo po najboljših močeh skušali pomagati.

Konzularni dnevi: 10., 17. in 24. okt. ter 7., 14. in 20. nov.: Sophiehstr. 25/II, tel.: 0711/640-10 31/32 od 9.00 - 12.30 in 13.00 - 16.00 ali München: 089/ 543-98-19.

Švedska

Švedski Slovenci na počitnicah v Sloveniji

Delo in življenje našega naroda v času počitnic in dopustov je razpeto med dva velika in pomembna dogodka za našo domovino. **Prvi dogodek je papežev obisk. Bog daj, da bi odmeval v srcih naših ljudi čim dlje.** Njegove besede so bile tako globoke in tako velikega pomena za našo prihodnost, da jih bomo morali vedno premišljevat in po njih usmerjati življenje. Drugi izredno velik in pomembni dogodek za Slovenijo in za ves svet pa je **Mednarodni simpozij o interpretaciji (razlaganju) Svetega pisma** od 18. do 20. septembra v Ljubljani. V sodelovanju z mnogimi svetovnoznanimi akademijami in strokovnjaki je pod pokroviteljstvom SAZU v Ljubljani potekal pomemben simpozij ob izidu novega prevoda Svetega pisma v slovenskem jeziku.

Tretji švedsko-slovenski vzpon v Savinjske Alpe:

22. in 23. julija je potekal tretji organizirani vzpon Slovenk in Slovencev, ki živijo na Švedskem skupaj s planinci in planinkami iz Slovenije. Kar 32 se jih je zbralo zgodaj zjutraj ob koncu Logarske doline, od koder je ta velika skupina veselo začela svoj vzpon proti Okrešlju in nato do Kamniškega sedla, kjer je v koči prespala. Ker je bilo časa na pretek, je celotna skupina mogla zares doživljati enega izmed najlepših predelov slovenskega planinskega sveta. In da ne bi bilo

Slovenska skupina iz Göteborga

prevročje, je "Gospod poskrbel" za nekoliko oblakov. Prvi dan je skupina zaključila ob občudovanju črede ovac, v pogovoru in morda še s kakšnim krajšim vzponom ter z večerno sv. mašo, ki je izzvenela v zahvalo za tolikšne lepote, ki jih Gospod siplje v svoji dobroti svojim otrokom. Čudovita je planinska katedrala in čudovit je njen Mojster.

Naslednji dan je sledilo zgodnje vstajenje ter priprava na pot proti Ojstrici in Kocbekovemu domu na Korošici. Približno ob 11.30 sta se obe skupini srečali pri tem domu, si nekoliko odpočili, nato pa je dolga veriga krenila proti Robanovemu kotu, kamor se je bilo treba spustiti. Z lepim pogledom proti kapeli na Molički peči iz ene izmed kotanj, kjer si je skupina odahnila, se je vila iz srca molitev angelovega češčenja ter prošnja, podkrepljena z očenašem, da bi celotna skupina srečno prišla na Robanovino. Bogu hvala za toliko lepih medsebojnih trenutkov, za medsebojno pomoč in prijateljstvo, za potrpežljivost in toliko dobre volje, ki je bila še kako potrebna in dobrodošla. Poleg vseh

krasot, ki jih je skupina občudovala v tem planinskem svetu, so bile naše poti bogato obdarjene tudi s planinskim cvetjem.

Pri spustu je vse čakalo prijetno presenečenje. G. mag. Vid Stanovnik je prihital v Robanov kot s kamero, kjer je ekipa posnela Robanovino, nad katero je kraljevala Ojstrica s skupino vrhov. V te čudovite oblike in barve so vtkali tudi nekaj Slovencev s Švedske, ki so pripovedovali o lepotah slovenskih planin, pa tudi o življenju na Švedskem. Bog povrni vsem, ki ste delček Švedske predstavili v Sloveniji!

Če je bil spust naporen, pa je bilo toliko lepše na Robanovi plansariji, kjer je odmevala iz vseh src lepa slovenska narodna pesem. Za zaključek pa je bila tam sv. maša Bogu v zahvalo za toliko lepega in plemenitega in s prošnjo, da bi se vsi srečno vrnili na domove, in za Robanovo družino, ki je 20. julija poročila zadnjo hčer Barbaro na eno izmed kmetij v bližini domačije.

Srečanje Slovencev s Švedske pri Mariji na Sv. gori pri Gorici 2.

8. 1996: Slovenski dušni pastir Zvone je bil vesel, da se je vsaj nekaj ljudi zbralo pri sv. maši v tej čudoviti baziliki na Sv. gori. Sv. maša se je darovala za romarje in njihove družine, za vse sorodnike in dobrotnike s prošnjo, da Marija vzame pod svoj plašč vse, ki so nam zaupani na poti življenja.

Srečanje treh Slovenij na Sv. Višarjah 4. avgusta 1996:

Komu ni srce prepevalo, ko se je to prvo avgustovsko nedeljo podal z žičnico ali peš k Mariji, zavetnici Evrope, k Materi treh Slovenij: zdomske, zamejske in sedanje domovine. Srečanje se je začelo s predavanjem g. Zorka Simčiča, ki je podal "preroške besede" o prihodnosti naše tako izmučene in ranjene domovine (op. samo v juliju je bilo 55 smrtnih žrtev na cesti in 93 samomorov). G. Zorko je zelo zanimivo podajal odgovore z besedami škofa Slomška, ki mu je tudi krvavelo srce zaradi tolikih stvari. Potem je mariborski pomožni škof dr. Jožef Smej vodil slovesno somaševanje in z močjo pesniške besede potrjeval besede g. Simčiča in obenem potrjeval vse navzoče, da je vredno in lepo biti kristjan in ostati zvest slovenskim koreninam, ki temeljijo na evangeliju. Zvestoba Bogu je temelj ohranjanja zvestobe narodnim vrednotam. Bogu hvala tudi za to lepo srečanje in za vse, ki smo se smeli srečati pri višarski Mariji. Hvala tudi predstavnikom slovenske pomladi: dr. Petru Venciju, dr. Andreju Capudru, g. Janezu Janši, saj so s svojo prijazno prisotnostjo nagovarjali naše ljudi, da je vredno biti Slovenec in kristjan. Tudi za vrednote demokracije se je vredno boriti, in to s skupnimi močmi.

Pogrebi: Na god Marije Pomočnice kristjanov (24. maja) je v Bjuvu, župnija Helsingborg, umrl **g. Alojz Bobič**. V Šmarjeških Toplicah je 2. oktobra leta 1934 zagledal luč sveta. V svoji družini je odraščal, dokler se ni podal na pot za boljšim kosom kruha. Tako je 31. maja 1961. leta prispel na Švedsko, kjer je bil po 35 letih bivanja prav 31. maja 1996 tudi cerkveno pokopan. Z ženo Roziko sta si ustvarila dom in družino na temelju cerkvenega zakona, v katerega sta vstopila leta 1965. Dve hčerki - Mirica (roj. 1958; poročena in mati treh otrok) ter Lilian (rojena 1967) - sta okrasili ta zakonski par in ga osrečili. Življenje g. Alojza in njegove družice Rozike so zaznamovali delo in skrb za vsakdanji kruhek ter razpetost med zakonom in družino. Zaznamovan s križem težke bolezni ter okrepljen z zakramentom poslednjega maziljenja, ki mu ga je podelil g. župnik Marjan iz Helsingborga, se je g. Alojz poslovil s tega sveta. Naj se njegov "veliki petek" spremeni v velikonočno jutro zmage življenja nad smrtjo! Njegovim domačim pa v Bogu in Materi Božji veliko tolažbe in novih moči. Z molitvijo in žrtvami ostanite povezani z vašimi dragimi, ki jih je Gospod poklical k sebi.

Jože Curk in sin Franci: Letos so se Slovenci iz Malmöja v juliju poslovili od g. Jožeta Curka. Rojen je bil 19. 10. 1926 v Budanjah pri Vipavi. Na Švedsko je prišel leta 1957, da bi prislužil sebi in svoji družini boljši kos kruha ter omogočil štirim otrokom in ženi Valeriji malo boljše življenje. Najprej je družina našla prebivališče v Malmöju. Po nekaj letih se je Jože s svojo družino preselil v lastno hišo zunaj mesta, kjer je živel do

svoje smrti. Zaradi slabega zdravja je bil že dolgo let upokojen. Leta 1993 v septembru, ko je bila sv. maša v Malmöju in je bilo slovo od g. Jožeta Drolca ter sprejem novega dušnega pastirja g. Zvoneča, je bila z nami pri sv. maši ga. Valerija Curk. Skupaj smo prepevali in se Bogu zahvaljevali za 16-letno delo g. Jožeta. Bog vè, čemu je morala ga. Valerija takrat sprejeti nase križ v obliki možganske kapi. Na temelju vere, ki jo je prinesla iz svoje verne družine, je premagovala vse, kar ji je bilo naloženo na ramena. Toda križ je postajal vse večji in težji, ga. Valerija pa še vztrajnejša, pri tem pa so ji pomagali nekateri ljudje iz Malmöja. Lani poleti se je z motorjem smrtno ponesrečil sin Franci, kar je še posebej prizadelo očeta Jožeta. Franci je bil rojen 16. 9. 1959 in je skupaj s starši prišel na Švedsko. Sinova smrt ga je tako prizadela, da se mu je zdravje začelo še bolj krhati; po enajstih mesecih je odšel za njim. Umrl je 28. junija blizu sinovega rojstnega kraja, v Novi Gorici, kjer je bil na obisku. Ker pa so vsi njegovi na Švedskem, je bil prepeljan v svojo

drugo domovino, kjer je pokopan zraven sina Francija. Naj oba v miru počivata in čakata skupaj z drugimi vstajenja od mrtvih!

V petek, 30. avgusta, je bila v družinskem krogu sv. maša zadušnica in pogrebne molitve za pokojno **Marijo Prevolnik** iz Landskrone. Sv. pismo pravi: Sedemdeset let je doba našega življenja, osemdeset, če smo krepki. Mama Marija pa je dočkala 92 let, kar je velik Božji dar. Zadnjič je bila pri slovenski sv. maši junija. Rojena je bila 1904. leta v Vojniku kot ena izmed številnih otrok velikega posestnika Dremlja. Kot dekleta je tudi sama sanjala o številni in veliki družini. V življenju je srečala taksista Franca Prevolnik in se z njim poročila. Rodila je osem otrok, toda žal sta prvi dve hčerki zelo hitro umrli. Nista se ustrašila križa, ampak sta sprejela še šest otrok: Franca, Friderika, Stanika, Martina, Marico in Ludvika. Oče Franc je služil kruh, mama Marija pa je skrbela za družino. Ko so otroci odrasli, so se podali med letoma 1958 in 1965 na Švedsko, kamor so prišli tudi starši, ker niso mogli živeti daleč od svojih otrok.

Binkoštno srečanje, Vadstena 1996; CMePZ iz Landskrone pod vodstvom Olge Budja

Oče Franc je umrl leta 1985, star 83 let. Leta 1988 je v nesreči umrl brat Martin, ki je dočakal 56 let. Brat Franc pa je umrl leta 1994, star 62 let. Naj smrt dragih staršev in bratov v tej nesreči še bolj poveže Prevolnikovo družino. Naš večni dom je v nebesih, kakor je zapisal svetniški škof Slomšek, zato se je vredno tukaj potruditi. Naj telesa rajnih Prevolnikovih skupaj z mamo Marijo mirno počivajo v švedski zemlji do trenutka, ko bo Bog obudil telesa umrlih za večno sodbo.

Z molitvijo pri grobu in doma ter z daritvijo sv. maš za naše drage rajne skušajmo tkati pomembne vezi z rajnimi, da tudi mi nekoč srečno prispemo v nebeško domovino!

vse bralke in bralce NL ter poslušalke in poslušalce Radia Ognjišče lepo pozdravlja izpod severnega tečaja

vaš Zvone Podvinski

Švica

Srečanja v Švici in Sloveniji

Binkoštno srečanje. Binkoštno srečanje poveže enkrat bolj ene, drugič bolj druge ljudi, odvisno pač od izbranega kraja. Za letošnje srečanje na binkoštni ponedeljek smo izbrali THUN. Tam smo ob 11.00 imeli v kapeli Marijine cerkve mašo in majniško pobožnost.

Slavje 50-letnikov. Na soboto, 22. junija, so Ervin Napotnik, Metka Roth in Slavka Fabčič skupno proslavili 50-letnico svojega življenja. V župnijski cerkvi sv. Marti-

na v Oltnu je bila ob 16.45 maša v zahvalo, nato pa ob dobro pripravljene postrežbi in godbi vesel in družaben večer. Dragi zlati slavljenci! Bog vam daj potrebnega zdravja in moči še za drugo polovico življenjskega stoletja!

Zahvalna maša na Hochwaldu.

Vsakdanje delo, doma ali v službi, spada med bistvene človekove dejavnosti. Zato imamo že vrsto let na HOCHWALDU pri Baslu zahvalno mašo ob koncu delovnega leta pred poletnimi počitnicami oz. dopusti. Letos smo jo imeli na zadnjo junijsko soboto, na praznik apostolov Petra in Pavla. V zahvalo smo vključili tudi 30. obletnico mašniškega posvečenja p. Damijana in se spomnili še 5-letne slovenske samostojnosti. Popoldne smo nadaljevali s piknikom, med katerim smo se za nekaj časa morali pred dežjem skriti pod drevje.

Poletno srečanje v domovini.

Na soboto, 27. julija, je bilo naše običajno poletno srečanje v domovini. Na KAPELI pri Radencih je bil sredi dopoldneva najprej blagoslov nove Kranerjeve hiše, ki ga je skupaj z domačim župnikom opravil p. Damijan, nato pa ob 11.00 v župnijski cerkvi maša. Bogoslužje je vodil mariborski pomožni škof dr. Jožef Smej, z njim so somaševali: domači župnik g. Janko Novak (ki se je naslednji dan poslovil od župnije), radenski (tedanji) kaplan g. Peter Ivančič, g. Štefan Pintariš, g. Jože Cimerman, p. Robert in p. Damijan. Z aperitivom nas je po maši postregel župnik, kosilo pa sta nam v Janževem hramu oskrbela Kranerjeva. Po njunem posredovanju smo si (kdor je mogel in želel) drugi dan ogledali še vinsko klet v

Gornji Radgoni s pokušino tamkajšnjih vin. V ponedeljek se je manjša skupina odpravila na URŠLJO GORO, kjer ravno skozi cerkev, ki jo obnavljajo, teče meja med Štajersko in Koroško.

Blagoslov hiše v Kranju.

Naslednjo soboto, 3. avgusta, je bil blagoslov Jelkine hiše v KRANJU. Mašo in blagoslov je ob navzočnosti Jelkinih bližnjih sorodnikov in znancev ter ob lepem petju opravil p. Damijan. Sledilo je prijetno popoldne ob okrepčilu ter v zdravem in veselem razpoloženju. Vseskozi nas je s pročelja nove hiše spremljal sv. Janez Evangelist (nebeški zavetnik Jeliknega pokojnega moža), ki ga je na steno naslikal akademski umetnik Jure Kalan.

Župnijsko praznovanje v Oltnu.

Župnija Sv. Martina v OLTNU je na soboto, 31. avg., in nedeljo, 1. sept., imela svojevrstno župnijsko slavje pod imenom "srečanje". K sodelovanju je povabila vse tuje cerkvene misije, ki delujejo na njenem območju in tudi uporabljajo njene prostore. Za predstavitve posameznih narodnosti so uporabljali notranje župnijske prostore in za to priložnost postavljene stojnice poleg cerkve. SLOVENCIM smo imeli svoj dan na soboto in v popoldanskem času delili prostor s sirskega kristjani v največji župnijski dvorani. Ljudem, ki so se obrnili k naši mizi, sta zelo teknila kraški pršut in kranjska klobasa, pa zraven seveda žlahten sad štajerskih vinskih gor. Stregle so narodne noše. Ker smo kot narod razmeroma majhni, smo svojo podobo nekoliko povečali še s plakatnimi slikami o Sloveniji.

Za predstavitve na kulturnem področju je bil določen čas po večer-

ji. V župnijski dvorani so nastopili: Hrvatje s folklornim plesom, Italijani s petjem, Sirci s folklornim plesom, Švicarji s petjem, žongliranjem in ognjeno predstavo ter Slovenci s folklornim plesom.

Vrhunec medsebojnega sodelovanja je bila večjezična maša ob 18.00 v župnijski cerkvi. V enournem bogoslužju, ki ga je ob somaševanju p. Damijana vodil oltenski župnik g. Theophil Schnider, se je nemškemu jeziku pridružila slovenščina (berilo), malajalamščina (prošnja vernikov), aramejščina (očé naš) hrvaščina (pesem); kratek sakralni ples sta izvedla indijski deček in deklica, vietnamska skupina otrok pa je ob njihovi glasbi na njim lasten obreden način prinesla darove in goreče sveče k oltarju - mašniku v roke. Pravo in celotno podobo o tem ima lahko le, kdor je bil pri maši.

Za sklep večera in za lahko noč je poskrbela priložnostna švicarska igralska skupina s skečem "Mesto se sreča v noči" - vendar ne v hrušču in trušču, ampak ob siju luči od zgoraj.

Naslednji dan, na nedeljo, so se vrstile še druge narodnostne skupine.

Zares nekaj lepo zamišljenega, čudovito izpeljanega in nepozabno doživetelega; skratka, nekaj krščanskega, evangelijskega - v duhu in smislu prebranega mašnega berila, katerega prvi stavek se je glasil: "Kakor je namreč telo eno in ima veliko udov, vsi telesni udje pa so eno, čeprav jih je veliko, tako je tudi Kristus" (1 Kor 12,12).

Jan

Msgr. Zdravko Reven, petinsedemdesetletnik

Msgr. Zdravko Reven ne deluje več kot izseljenski duhovnik, še vedno pa dela z razumevanjem povsod, kjer je mogoče, za slovensko izseljensko pastoralo. Gospod Zdravko Reven je bil rojen na Vrhniki leta 1921. Kot mladega fanta ga je zajela vojna vihra. Odločil se je za odpor proti prekućuški revolucionarni partiji, ki je pod krinko odpora proti okupatorju izvajala nasilje nad lastnimi ljudmi. Zato je bil po vojni deležen usode begunstva. Študij teologije je nadaljeval v Brixnu in bil leta 1947 posvećen v duhovnika. Nato je odšel na delo med slovenske izseljence v Belgijo in jih oskrboval najprej v škofiji Tournai in kasneje v Charleroiu. Od leta 1952 do 1967 je bil urednik revije Naša luč. Pozneje se je tudi na Koroškem in v Ljubljani ukvarjal z uredniškimi nalogami pri Mohorjevi družbi in verskem časniku Družina. Leta 1977 je bil za svoje delo odlikovan z naslovom papeškega kaplana.

Ob jubileju našemu nekdanjemu uredniku častitamo in voščimo še veliko uspešnega sodelovanja v dobro slovenskih izseljencev. Msgr. Zdravko Reven je poleg mnogih drugih nalog in zadalžitev tudi član sveta Rafaelove družbe, sveta Naše luč in pomoćnik ter dober svetovalec v nalogah, ki jih ima Cerkev na Slovenskem do svojih ljudi na tujem.

Msgr. dr. Oskar Simčič, sedemdesetletnik

Rojen je bil 4. 5. 1926 v Medani v Goriških brdih. V duhovnika je bil posvećen 2. 7. 1951. Je kancler in škofov vikar za Slovence v goriški nadškofiji, poleg tega pa opravlja še raznovrstna dela in zadalžitve: sodnik za zakonske pravde, kanonik - penitenciar, nadškofov svetovalec. Vsako tretjo nedeljo v mesecu potuje v Milan, kjer mašuje in duhovno skrbi za slovenske izseljence na tem območju Italije. 17. 4. 1994 je pripravil slovesnost ob 25-letnici slovenske maše in srečanj Slovencev v Milanu. Kot teolog je poznan po svoji duhovni širini, odprtosti in skrbi za pravičnost. Zato uživa velik ugled tako med Slovenci kot tudi med Italijani in Furlani ter med mnogimi duhovniki, ki jim je bil profesor v Gorici, Vidmu in Trstu. Je zelo izkušen in iskan duhovni voditelj. Mnogim se je zapisal v srce kot plemenit narodno zaveden kulturni delavec, katehet in osebnost, ki se jo radi spominjajo vsi od njegovega kaplanovanja in župnikovanja v Števerjanu naprej.

Msgr. dr. Janez Zdešar, sedemdesetletnik

Duhovnik Janez Zdešar je med slovenskimi izseljenci v Nemčiji in

drugih zahodnoevropskih državah znana osebnost. O njem govori njegovo delo med slovenskimi izseljenci in zdomci. Kdor vse to le malo pozna, se s spoštovanjem in hvaležnostjo spominja moža, ki je med nami še vedno zelo priljubljen sogovornik in družabnik.

Janez Zdešar se je rodil v Ljubljani leta 1926. Oče je bil organist pri Sv. Petru. Družina je imela svoje domovanje v mežnariji. Mladega fanta je zajela vojna vihra in kot krščanski mladenič se je v takratnih mladinskih organizacijah kmalu zavedel svoje osebne odgovornosti za narod in domovino. Odločil se je za odpor proti krvavi revoluciji, ker so komunisti kmalu po nemški zasedbi začeli ubijati Slovence, ki so jim bili idejno nasprotni. Na koncu vojne se je z domobranci umaknil na Koroško in bil potem vrnjen ter se znašel na Teharjah. Tri tedne je bil v tem peklju, potem pa mu je z nekaj prijatelji uspel pobeg. Nekaj časa ga je skrivala mati v Ljubljani, potem je prebegnil na Koroško.

Teologijo je študiral v Rimu in bil tam leta 1952 posvečen v duhovnika. Leta 1955 je dosegel doktorski naslov iz teologije. Do leta 1958 je bil kaplan na Koroškem. Nato ga je škof dr. Gregorij Rožman poslal na pastoralno delo med vse številnejše slovenske priseljence v Nemčijo. Svojo nalogo je začel leta 1958 v Oberhausnu in Essnu, kamor je prišlo že sredi petdesetih let nekaj tisoč Slovencev, večinoma ilegalnih beguncev. Iz raznih taborišč so jih privabili v Porurje rudniški agenti.

Dr. Zdešar je kasneje ustanovil večino sednjih slovenskih župnij po Nemčiji in v nekaterih sam začel tudi z zbiranjem ljudi pri svetih mašah v domačem jeziku. Od leta 1961 je deloval kot delegati slovenske pastore na Nemškem in bil dolga leta predsednik Zveze slovenskih izseljenskih duhovnikov Evrope.

Zaradi razrahljanega zdravja je šele pred nekaj leti odložil svoje naloge in šel v pokoj. Vendar je v naši pastoralni še vedno zelo dejaven in rad pomaga povsod, kadar mu je le mogoče.

Tudi v naši reviji mu v imenu vseh, ki ga poznajo in so mu hvaležni za njegovo delo, prav od srca želimo še naprej veliko zdravja in tiste prijetne sproščenosti in dobrohotnosti, s katero nas je tako pogosto in vedno znova bogatil in navduševal.

Martin Mlakar, srebrnomašnik

G. Martin Mlakar se je rodil leta 1939 v Češnjici v župniji Srednja vas v Bohinju kot predzadni od trinajstih otrok. Izučil se je za trgovski poklic, pozneje pa je sledil Jezusovemu vabilu in se lotil študija teologije v Ljubljani. V duhovnika je bil posvečen leta 1971; najprej je služboval kot kaplan v Kosezah in Preddvoru. Leta 1974 je odšel za izseljenskega duhovnika v Nemčijo, in sicer na Bavarsko in Würtembersko. Po nekaj letih pa je sprejel vodstvo slovenske fare s sedežem v Kölnu. Pozneje je

oskrboval še območje Hildesheima in Hamburga. To nalogo opravlja do danes.

V dvaindvajsetih letih dela med Slovenci predvsem v severnem delu Nemčije je duhovnik Martin na mnogoteri način izpričal svojo zvesto predanost delu za božje kraljestvo med Slovenci. Prav gotovo vsi napor misijskih potovanj in skrbi za rojake puščajo na njem svojo težo, vendar prav tako tudi veselje in radost srca, ki ve, da služi Resnici.

Izseljenskemu duhovniku, našemu sobratu, želimo še naprej veliko božjega blagoslova.

Alojzij Rajk, srebrnomašnik

Srebrnomašni jubilej praznuje tudi novi izseljenski duhovnik **Alojzij Rajk**, ki je začel svoje izseljensko pastoralno delo na mestu pokojnega g. msgr. Vinka Žaklja v Belgiji in na Nizozemskem. Njemu veljajo poleg dobrodošlice med nami tudi posebne želje in prošnje za dober začetek. Tudi sam izroča komaj začeto delo povsem v roke nebeškega Očeta. Obenem pa je z vso pripravljenostjo pristopil k delu za svojo novo faro. G. Vinko se gotovo z zadovoljstvom ozira na Eysden, na svoje ljubljene farane, katerim je zadnja leta neutrudno iskal svojega naslednika. Ko ga je Oče poklical k sebi, ga je nemudoma našel. Tako tudi mi vidimo v tem posebno znamenje, da vse prav vodi le Bog.

Lojze Kozar: MATERINA RUTA

"Nič, nič. Kaj bi imela proti njej. Saj je navsezadnje le njena stvar, koga si je izbrala."

"Nikogar si ni izbrala. Mlada je še in tega si o njej ne dam reči."

"Čudno, da ti ne vidiš, kar vsi vidimo."

"Kaj vidite? Povej naravnost in nikar me samo ne dražil"

"Tebi pa je treba zares vse takole postaviti predte. Saj nisi slepa, da ne bi videla, kako se z Miškom gledata."

"S kakšnim Miškom?"

"Saj jih ni deset v vasi. Je samo eden in ta si dela gnezdo. On že ve zakaj. Jaz sem te samo vprašala, zakaj mu ne pomagaš. Nazadnje bi se to spodobilo."

"Veš, kaj ti povem, pa soseda gor, soseda dol. Skrbi ti za svoje hčere in jim išči ženina. Čas bi že bil, da jih daš od hiše. Mojo pa pusti pri miru. Ji bom že jaz našla par, kakor se naši hiši spodobi. Kaj smo mi berači, da bi se z beračijo vezala?"

"Ti vsako dobro besedo takoj za hudo vzameš. Hotela sem te le opozoriti na to, da se med mladima nekaj plete. Da bi laže pogasila zdaj iskrico kakor pozneje požar. Če pa pametna beseda pri tebi ne najde mesta, mi je žal, da sem sploh kaj rekla."

In sta se razšli, ne da bi še malo postali na kraju, kjer so njuni poti šli vsaksebi.

Lizikina mati je vse popoldne iskala priliko, da bi se s hčerjo na samem pogovorila, toda Lizika je imela toliko različnih opravkov in je zdaj brundala pesmico med rožami, zdaj je bila nekje za hišo, pa zopet v sobi, da je bila povsod in nikjer. Proti večeru pa je je naenkrat zmanjkalo in prišla je še le, ko se je delal že mrak. Lica so ji žarela in bila je kakor odsotna. Mati jo je izpod čela opazovala, po večerji pa jo je začela zaslisevati:

"Kje si bila pred večerom?" je vprašala na vitez mirno, toda Lizika je zaslutila, da je za tem mirom grozeč oblak.

"Šla sem malo po vasi. Saj grem vsako nedeljo."

"Vem, vsako nedeljo To je že nekaj časa res tako. In s kom si govorila?"

"S kom? Kaj pa vem, s kom vse. Kogar sem pač našla ali srečala."

"Si govorila z Miškom?"

Liziki je vzelo sapo. Od "da" ali "ne" bo odvisen ves potek pogovora. Ali naj priznanje odloži, ali pa naj se spusti z materjo v boj, ki mu ne more videti izida. Nazadnje se je odločila:

"Da. Saj govorim z vsakim v naši vasi. Zakaj ne bi z Miškom?"

"Ti dobro veš, kakšno govorjenje imam v mislih. Samo to ti rečem, da ne jemlji Miška niti na kraj pameti. Nisi beraška hči, da bi hodila za nekom, ki niti bajte nima."

"Pa jo bo imel. Si jo že postavlja."

"Tako, da jo bo lahko s seboj nosil kot polž svojo na hrbtu."

"Ni on kriv, če mu mati ni zapustila gradu."

"Mi pa tudi nismo krivi. Toda v beračijo te ne dam in si to kar iz glave izbij."

"Kaj vidite? Povej naravnost in nikar me samo ne draži!"

"Bogastvo tudi ni vse. Navsezadnje tudi mi nismo tako bogati, da bi se moral kdo s kočjo pripeljati pome."

"Pa naj se pripelje vsaj z vozom. Ta pa niti talig ne premore."

"Župnik vedno pravijo, da je najvažnejše, če je dober človek."

Učitelji in in učiteljice s severne poloble (Kanada in ZDA), z državnim sekretarjem za Slovence po svetu dr. Petrom Vencjem pri sprejemu v galeriji v Volčjem Potoku.

"Kaj pa ti veš, kakšen je? Mar poznaš njegovega očeta ali mater? Kdo ve, kakšen malopridnež je bil eden ali drugi."

"Miška ni malopridnež. Če bi le vsi fantje bili tako pošteni in tako delavni. Pa mu niti do kolena ne sežejo."

"Glej, glej, kako se je razvnela! Saj ga braniš, kakor da je tvoj fant."

"Miška ni treba braniti. Povem samo resnico, ker ste do njega krivični in ga slabo sodite."

"V čem ga slabo sodim? Ali ni siromak? Ali ni nezakonski? Ali veš ti ali kdorkoli na svetu, kakšne lastnosti je podedoval po očetu? Nisem rekla, da je on ničvreden. Toda njegov oče je bil ničvreden, drugače fant ne bi bil nezakonski.

Zato ti rečem samo tole: Ne zaglej se vanj, ker naš zet ne bo nikoli, pa če bi bil še desetkrat lepši in pametnejši, kakor je. Ne manjka se fantov v vasi. S temi se družijo, da boš vsaj vedela, koga jemlješ in h kakim ljudem pojdeš, ko boš zapustila našo hišo."

"Ampak, mati, jaz bi se rada poročila, kakor bo meni prav."

"Kdo pa se more poročiti, kakor bi bilo njemu prav? Kaj pa ti veš, kaj je prav? Kaj ti veš, kaj je zakon? Kdo pa je mene vprašal, koga bi rada vzela? Kar sklenili so in mi povedali, da pride ta in ta v ogledi, pa sem ga vzela. No in sem tako slabo zadela? Nisem. Če prav premislim, moram reči: hvala Bogu."

"Glej, glej, kako se je razvnela! Saj ga braniš, kakor da je tvoj fant."

"Pa ste imeli zbranega koga drugega?"

"V mislih že. Toda še na pamet mi ni prišlo, da bi ravnala drugače, kakor so drugi sklenili."

"Ker niste imeli nikogar zares radi."

"Ti pa ga imaš? Miška? Če bi to bilo res, bi ti tvojo noro pamet izbila, pa če bi morala sto palic na tebi zlomiti. Toda to ne more biti res. Moja hča ne more biti tako neumna."

"Res je, mati."

"Kaj je res? Da ga imaš rada? Da si se zagledala vanj? Da se z njim naskrivaj shajaš? To hočeš reči?"

"To, mati. Rada ga imam in nikdar ga ne bom mogla pozabiti. Nikdar, pa če me ubijete."

To je rekla s tako odločnostjo, da je materi sapo zaprlo. Ko se je zbrala, je mrzlo rekla:

"Nora si! Toda jaz bom poskrbela, da te sreča pamet. Zanesi se na to. In pozabila ga boš prej, kot si misliš. Zdaj pa spat! Če pa zvem, da si govorila z njim, povem očetu. Ti pa dobro veš, kako njegov jermen poje."

"Pa zakaj ne, Lizika? Kaj imajo proti meni?"

Lizika je to noč pretočila toliko solza, da bi se lahko umila v njih. Dva dni se je premagovala in se izogibala Miška, tretji dan pa ni več strpela. Proti večeru se je izmuznila materinemu budnemu očesu in smuknila do Miška, ki je pravkar položil zadnji stropnik na bajto, si ogledoval svoje delo in tiho žvižgal.

Stropnik je bil lično obtesan in štiri robove in spodnja dva sta bila lepo narezljana. komaj je Lizika stopila skozi vrata, že je imela solze v očeh. Bila je tako krhka v svoji žalosti, da se je Miška ni upal niti dotakniti. Potem pa je le skočil k njej in jo je kakor otroka postavil čez prag v sobo, kjer je omamno dišalo po svežem borovem lesu.

"Kaj je, Lizika? Zakaj jočeš? Kdo ti je kaj storil?"

"Mati, mati so mi rekli, da..." Od ihtenja ni mogla povedati nič razumljivega.

"Kaj so rekli? Kar povej, Lizika, kaj so rekli?"

"Da ne bom, da ne bom nikoli tvoja žena."

Njegov objem je popuščal, kakor da mu zmanjkuje moči.

"Pa zakaj ne, Lizika? Kaj imajo proti meni?"

"Ne vem. Toda rekli so, da te moram pozabiti in ne smem več govoriti s teboj. Jaz pa ne morem živeti, če te ne vidim, Miška."

"Ti dobro veš, kaj imajo proti meni, pa si obzirna in nočeš povedati. Proti meni imajo to, da nisem bogat. Še bolj pa to, da nisem zakonski. Da sem sam in nikogar nimam. Nobenih sorodnikov, nobene ugledne rodbine. - In kaj bo zdaj? Komu postavljam dom, čeprav je samo bajta, to mi povej?"

"Ne vem, Miška, ne vem. Vse je tako strašno, da bi najraje umrla."

"Komaj sem te našel. Komaj sem okusil, kako lepo je, če te ima nekdo rad, že mi hočejo vzeti srečo. Kakor da sem nekdo, ki je rojen samo za bridkost in osamelost.

Ne bodiva malodušna, Lizika. Res nimam skoraj ničesar, toda imel bom hišo, dokupil si bom zemlje, boš videla. Zate, Lizika, storim vse. Če samo ti hočeš, bova mož in žena, pa če se nama tudi ves svet po robu postavi. Mlad sem, zdrav sem, neumen tudi nisem, manjka mi samo eno: denarja nimam. Toda denar si bom zaslužil in pred njim bo nehala vsako nasprotovanje. Tudi tvoja mati se bodo priklonili pred njim. Zato pokonci glavo, Lizika! Ne sme naju zbegati, če mati niso takoj prvič rekli da."

"Toda ostro so mi zabranili govoriti s teboj. Jaz pa vse dni mislim samo nate. Ko se zjutraj zbudim, stečem gledat, če greš kje po vasi in vse večere presanjam o tebi."

"Saj ti pravim, če samo hočeš, bova mož in žena. Če me le materi na ljubo ne boš zapustila."

"Saj ne bi mogla, Miška, čeprav bi hotela. Preveč rada te imam. Toda kje boš vzel denar, o katerem si govoril?"

"Ne vem, Miška, ne vem. Vse je tako strašno, da bi najraje umrla."

"Dela je dovolj. V Ženavcih gradijo železnico in vabijo delavce. Res je težko in nevarno delo, plačajo pa dobro. V nekaj letih bo tu namesto bajte zidana hiša in na oknih bo cvetelo vse polno muškalinov, ki jih boš ti zalivala, ko te bodo za krilo vlekli otročički, veš, mali Miškec in Lizika."

"Miška, govori resno. Bojim se, da jemlješ vse preveč na lahko. Ti ne poznaš naše matere. Ne spominjam se, da bi se kdaj v kaki stvari premislili. Kar so doslej rekli, je držalo kot pribito."

"Se bova pa vzela brez njihovega privoljenja. Seveda bova morala počakati, da boš stara enaindvajset let."

"Saj me ne bi več spoznali za svojo hčer, če bi to storila."

"Če me imaš dovolj rada, boš kljub temu to storila."

"Če te imam rada! Kako bi bila zdaj tukaj, če te ne bi imela tako silno rada. Temni se, Miška, domov moram. Če mati zvedo, kje sem bila, me ubijejo."

"Počakaj še malo, Lizika. Ne znam tega lepo povedati, kakor bi rad, toda vedeti moraš, da si mi ti vse. Če tebe izgubim, ne bo več vredno živeti. Ko te držim v svojih rokah, mi je tako lepo, tako milo, kakor da sem našel mater in sestro in dekle, vse v tebi. Če me ti pozabiš, bom znova tako bridko sam. Niso važni mati

*Čudovito obnovljena domačija
v kraju Sv. Štefan pri Žusmu*

in kaj oni mislijo, važna si samo ti in kaj ti misliš, kaj je tvoja volja. Samo ti odločas."

"Saj veš, kakšna je moja volja."

"Zdaj. Ali kaj bo čez nekaj mesecev ali celo let, ko bodo ljudje neprestano nad teboj s svojimi nasveti, opomini, mati in oče pa z grožnjami. Boš takrat še vedno tako trdno prepričana, da brez mene ne moreš živeti?"

"Še vedno. Pa če bi to trajalo sto let, še prav tako."

"O ti moja, moja! Kako si dobra! Kako znaš človeka osrečiti. Veš kaj, priseziva si, da nikdar ne bova zapustila drug drugega."

"Zakaj pa ne? Samo, jaz ne znam prisegati."

"Pokleniva in dajva si roke. Lizika, prisegam ti, da te ne bom nikdar zapustil in hočem, da bo nekoč moja žena."

"Miška, prisegam ti, da te ne bom nikdar zapustila in hočem nekoč biti tvoja žena."

Poljubila sta se in dolgo kleče držala v objemu. Zdaj sta bila oba nekam slovesno mirna in skoraj v zadregi. Beseda je bila dana in potrjena s priseg. Križa sicer ni bilo pri roki, toda srci sta v božji navzočnosti iskreno mislili in to je bilo dovolj. V njun molk in tiho srečo je udaril večerni zvon.

"Jezus, že zvoní. Zbogom, Miška, preveč sem se zamudila."

Več kot deset tisoč romarjev iz ljubljanske nadškofije se je v soboto pred angelsko nedeljo zbralo na Brezjah in se zahvalilo Bogu za milostni obisk svetega očeta Janeza Pavla II.

"Zbogom in lahko noč! Kdaj te bom spet videl?"

"Čim prej, če me mati ne privežejo na nogačo pri mizi. Pa tudi ti pridi kaj k nam. Mati bodo grdo gledali, vrat ti pa le ne bodo pokazali."

Odslej sta se Miška in Lizika bolj poredkoma videla. Mati je tako pazila na hčer, da je tudi za trenutek ni izpustila iz oči. Zlasti od takrat, ko je iz hčerkinega obnašanja spoznala, da je kljub prepovedi govorila z Miškom.

Ko je le predolgo ni nikjer srečal, da bi vsaj dve besedi mogel spregovoriti z njo, Miška ni mogel več strpeti in se je napolnil na Lizikin dom. Bilo mu je mučno in negotovo pri srcu, zato se je skušal delati pogumnega, pa je bilo vse samo še bolj prisiljeno.

Na dvorišču ni našel Lizike, kakor je upal, ampak njeno mater. Na njegov "Dober večer!" niti odgovorila ni. Začel je nekaj o delu, ki so ga ali ga niso opravili, pa ga je mati kar sredi stavka prekinila:

"Če si se prišel ponujat na delo, ti povem, da te ne potrebujemo. Če pa si prišel zaradi česa drugega, je najbolje, da niti ust ne odpreš. Ti veš, o čem govorim in ti naj to zadostuje."

Da bi ga ponižala, je še dodala:

"Morda si pa kaj prišel prosit za hišo, ki jo, kakor sem slišala, gradiš. To pa lahko poveš. Noben siromak ne gre od nas praznih rok."

V Mišku je srd naraščal kakor vihar. Bil je čisto bled, vendar se je premagal.

"Doslej nisem prosjačil. Če pa bi, bi rajši pri takih, ki se s svojo dobroto ne hvalijo. Sicer pa bajta že stoji in tudi pokrita je." Ko ni nič rekla na to, je dodal:

"Zbogom in lahko noč! Kdaj te bom spet videl?"

"Prišel sem samo tako naokrog. Človek se včasih rad s kom malo pogovori."

"Že prav. Samo da za razgovore sedaj ni časa. Seveda, kdor nič nima, tudi nobenih opravkov nima in mu je dolgčas. Jaz pa ne vem, kaj naj si prej vzamem v roke."

Se nadaljuje

BOGOJINA

V tem prekmurskem kraju so se s slavnostno akademijo in sveto mašo ob 70-letnici župnijske cerkve Gospodovega vnebohoda, ki je bila zgrajena po načrtih arhitekta Jožeta Plečnika, končal program prireditev osmih Košičevih dni. Te v KS Bogojina prirejajo v spomin na njihovega rojaka Jožeta Košiča, ki je kot slovenski duhovnik in narodni buditelj večino življenja preživel med porabskimi Slovenci na Madžarskem. Glavna tema letošnjih Košičevih dni je bila Plečnikova zapuščina v Prekmurju, zvrstilo pa se je tudi nekaj kulturnih dogodkov. Pripravili so gala koncert komornega orkestra Mendelssohn strings iz Vezprema, proslavili so 35-letnico bogojinske osnovne šole, odprli novo krajevno cesto in obnovljeno kapelico ter podelili priznanja vinarjem za najboljše ocenjene vzorce vin in krajanom za najlepše urejene hišne balkone in okna.

DRAVOGRAD

Ob zaključku obnovitvenih del na podružnični cerkvi Sv. Duha na Ojstrici nad Dravogradom so pripravili slovesnost, ki so se je poleg domačinov udeležili tudi številni cerkveni dostojanstveniki. Cerkev, ki hrani največji poslikani leseni strop v Sloveniji, izdelan v letih 1626 in 1627, je blagoslovil mariborski škof dr. Franc Kramberger. Strokovnjaki mariborskega zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine pod vodstvom restavratorja specialista Viktorja Gojkoviča so obnovili tudi druge dele notranjosti in zunanosti cerkve. Podružnična cerkev Sv. Duha na Ojstrici je v zgodovinskih virih prvič omenjena leta 1619. Njena zvonova imata letnici 1616 in 1638.

KAPLA NA KOZJAKU

V vasi Kapla na Kozjaku, tik ob meji z Avstrijo, so se končale prireditve, s katerimi so proslavili 940-letnico prve pisne omembe te trdne slovenske vasi. Na kulturnem dnevu so predstavili pesniško zbirko Aleksandra Rauterja, z veseloigro Trije vaški svetniki pa je nastopila domača dramska skupina. V Kapli je bilo srečanje gasilskih veteranov Koroške. Prireditve, ki so zelo razgibale gorsko vas, v kateri živi še približno 650 ljudi, so končali s podelitvijo priznanj najlepše urejenim domačijam in z zabavo. Župan občine Podvelka-Ribnica Anton Kovše je napovedal, da bodo na Kapli že prihodnje leto začeli graditi osnovno šolo.

KOČEVJE

Na zemljišču podjetja Mercator kmetijsko gospodarstvo Kočevje je pred kratkim potekala prireditev

Kmečki praznik. Pripravili so območno tekmovanje traktoristov v oranju, tekmovanje traktoristov veteranov v oranju in spretnosti vožnji s traktorjem in prikolico ter družabne igre. Za razpoloženje je z dobrotami poskrbelo Društvo podeželskih žena Kočevske. Na tekmovanju oračev je bil najboljši Matjaž Majetič, tako bo nastopil na državnem prvenstvu, drugi je bil Matija Nučič, tretji pa Robert Marolt. V spretnostni vožnji je zmagal Ivan Režonja, pri veteranih pa Martin Pozderek.

KRANJSKA GORA

V okviru tekmovanja Moja dežela - lepa, urejena in čista je podjetje Bramac iz Škocjana namenilo občini Kranjska Gora za nagrado 200 m² strešnikov bramac z vsemi dodatnimi elementi. Občina je v okviru tekmovanja objavila razpis, nanj pa se je prijavilo trinajst lastnikov stavb od Mojstrane do Rateč. Vse si je ogledala posebna komisija. V ožji izbor sta prišli kmetija Friderika Rampreta na Dovjem in hiša Barbare in Rajka Puša iz Rateč. Podjetje se je odločilo, da vsaka hiša dobi po 150 m² strešnikov, po odločitvi župana Jožeta Kotnika pa bo občina iz sredstev za turistično infrastrukturo vsakemu dodala 50 m² strešnikov kot prispevek občine k akciji Bramac ter razvoju in urejenosti krajev.

LEDINE NAD IDRİJO

Kustos idrijskega mestnega muzeja Janez Kavčič je na prijetnem kulturnem večeru številnemu občinstvu predstavil novo knjižno delo o Spodnji Idriji. Gre za temeljno domoznansko delo, ki bralcu predstavi nek-

Srečanje treh domovin na Sv. Višarjah

daj pomemben kraj, v katerem tudi današnji obiskovalci odkrivajo številne zanimivosti.

Obiskovalci kulturnega večera v Ledinah so bili posebej navdušeni nad zanimivo projekcijo skoraj 200 diapozitivov z motivi iz knjige, ki pričajo o bogatem življenju v Spodnji Idriji nekoč in danes. Ob navdušenju nad knjigo Janeza Kavčiča so se med domačini spet obnovila razmišljanja o pripravi tiskane publikacije, v kateri bi zaživela stara podoba Ledinske planote, ki jo poznavalci prištevajo med bisere slovenske starožitnosti.

LJUTOMER

Na Gezovih jamah ob Muri v Moti pri Ljutomeru so člani Ribiške družine Ljutomer pred petimi leti začeli graditi dom za svoje potrebe. Pri tej gradnji so člani družine opravili nad 12.000 prostovoljnih ur. Nov objekt je vreden okrog 23 milijonov tolarjev, dejansko pa so ribiči vložili v to le okrog 10 milijonov. Drugo so prostovoljna dela članov in nekaterih obrtnikov.

Ob nedavnem odprtju doma je bilo zares slovesno, saj so Ljutomerski ribiči s tem uresničili svojo željo. Sicer pa imajo v Ribiški družini Ljutomer, ki letos praznuje že 35-letnico delovanja, več kot 400 članov.

Ljutomerski ribiči so s temi dejavnostmi dokazali, da se ob večji pomoči članstva z malo denarja da veliko storiti.

PIŠECE PRI BREŽICAH

Slovenski vodarji so danes dobili prvo vodno učno pot v državi, ob kateri je mogoče videti vse pojavnosti vode od izvira in poplavnega sveta do sotočja. Izbrali so 22 kilometrov dolgo Gabernico z izvirov

Takole smo se povseslili na srečanju treh domovin na Sv. Višarjah.

Pišecah in izlivom v Savo pri Brežicah. Kot je ob dopoldanski otvoritvi dejal minister za okolje in prostor dr. Pavle Gantar, bo zanimiva učna pot pripomogla k ozaveščanju in izobraževanju mladih in odraslih, da bi na boljše spremenili odnos do vode in da bi v njih videli nekaj več kot zgolj poceni odlagališče odpadkov. Minister Gantar se je ob celodnevem obisku v občini Brežice pogovarjal tudi o njeni prostorski problematiki.

REZIJA

Že pred "šmarno mišo", s katero se je končalo rezijsko poletje, so stekle številne prireditve kulturnega in rekreacijskega značaja. Posebno pozornost zaslužita srečanje rezijskih godcev ter Okno v svet. Gre za celo vrsto kulturnih večerov in razstav. Odprtje so pripravile rezijske organizacije in društva, pomagala pa je tudi občinska uprava. Zbralo se je zelo veliko ljudi. Z velikim zanimanjem so spremljali podeljevanje nagrad otrokom, ki so se najbolje odrezali v narečnem tekmovanju, in udeležencem fotografskega natečaja. Večer se je končal z rezijskim pustom in predstavitvijo univerzitetne teze Marille Chirico, katere kopijo je ta izročila županu Luigiju Palettiju.

SVETO PRI KOMNU

Cerkev svetega Tilna je svojevrsten (osmerokoten) baročni sakralni spomenik iz leta 1574. Iz njegovega zvonika so se po vasi slišali ubrani glasovi treh zvonov, ki so oznanjali cerkvene ali pa vaške praznike. Starejši ljudje se še spominjajo, ko so Italijani leta 1942 odpeljali dva (večjega in manjšega), ostal je eden (srednji), ki je utihnil konec lanskega leta zaradi dotrajanosti.

Vaščani, ki so se z referendumom odločili za krajevni samoprispevek, so načrtovali samo enega, čeprav je njihova tiha želja po dolgih letih slišati glasove treh zvonov. Za drugega je denar prispeval komenski dekan Franc Krapež, za tretjega polovico občina Komen iz občinskega proračuna, drugo polovico pa pokrovitelji. Tako so prebivalci majhne vasi pri Komnu v nedeljo, 1. septembra, na praznik svetega Tilna, zavetnika Svetega, prvič po 54 letih vnovič lahko slišali glasove treh zvonov. Posvetil jih je koprski škof Metod Pirih.

SORA

V Sori pri Medvodah so slovesno odprli novo podružnično osnovno šolo, ki so jo zgradili več kot leto dni pred načrtovanim rokom. Graditi so jo začeli de-

cembra leta 1994, čeprav so prizadevanja krajanov precej starejša. Podoželskemu kraju šola namreč ne pomeni le hrama učenosti, ampak tudi središče družabnega in kulturnega življenja. Tako bo lahko po več kot sto letih zaprlo vrata odsluženo poslopje stare sorske šole, 53 učencev prvih štirih razredov iz okolice Sore pa bo nabiralo znanje v novih učilnicah podružnice osnovne šole Preska. Njihovo število se bo verjetno kmalu povečalo, saj medvoška občina načrtuje spremembo šolskih okolišev. V novi sorski šoli so poleg spremljajočih prostorov uredili pet prostornih učilnic (ena je namenjena podaljšanemu bivanju), zaradi nove šolske zakonodaje so projekt spremenili tako, da bo pozneje mogoče organizirati tudi šestrazredni pouk. Najbolj razveseljivo presenečenje za vse pa je, da so hkrati s šolo dogradili tudi telovadnico, čeprav je najprej kazalo, da zanj ne bo dovolj denarja.

ŠMARTNO V TUHINJSKI DOLINI

V Šmartnem so v rekordnem času, v manj kot dveh letih zgradili enega najsodobnejših in hkrati tudi enega največjih novih šolskih objektov v državi v zadnjih letih, saj ima 3.300 kvadratnih metrov površin. Šola s 13 učilnicami, kuhinjo, najsodobneje opremljeno telovadnico, dodatnimi prostori za individualni pouk, odlično opremljeni kabineti bo predvidoma stala 352 milijonov tolarjev. Občina Kamnik bo v proračunu za prihodnje leto morala zagotoviti še dobrih 70 milijonov tolarjev. Staro šolo naj bi sčasoma preuredili v vrtec, nekateri pa načrtujejo, da bi v skrajni sili tu lahko potekal tudi pouk, saj bo nova šola v Šmartnem z uvedbo devetletke postala premajhna. Nova šola ima skupaj s podružničnimi šolami 25 oddelkov, od tega devet oddelkov predmetne stopnje in štiri na razredni stopnji. Kot so poudarili na posebni tiskovni konferenci, so poskrbeli za učence "vozače", saj se iz bolj ali manj oddaljenih vasi in zaselkov vse od Motnika do Kavrana v šolo vozi 80 odstotkov otrok, ki bodo obiskovali šolo. Zaradi nevarnosti, ki jih povzroča povečan promet skozi Tuhinjsko dolino, so morali organizirati prevoze tudi za otroke, ki so od šole oddaljeni manj kot 5 kilometrov, uvedli pa so tudi dodatna postajališča ob glavni cesti.

TRŽIČ

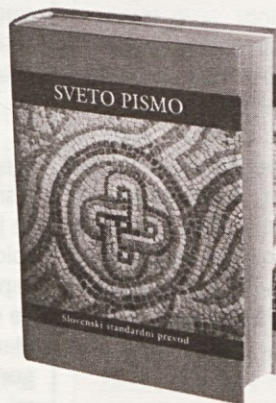
Na angelsko nedeljo je mesto Tržič sprejelo na tisoče obiskovalcev, ki so prišli na 29. šušarsko nedeljo zaradi ugodnih nakupov pa tudi zaradi zabave. Tržič, mesto z več kot 500-letno tradicijo, ujeto med

pobočje Dobrče, Kriške gore in Košute in ob sotočju Tržiške bistrice in Mošenika, je do zdaj na šušarskih nedeljah obiskalo več kot milijon obiskovalcev oziroma polovica Slovencev. Šušarska nedelja je največja tržiška prireditev in ena najbolj množičnih v naši deželi.

Šušarsko nedeljo je uradno odprl tržiški župan Pavel Rupar v hali Živila trgovskega centra BPT, kjer se je zbralo več kot 1.500 obiskovalcev. Ob slovesnem odprtju so pripravili tudi zanimiv kulturno-zabavni program, podelili pa so tudi nagrade. Ob odprtju je tržiški župan Pavel Rupar dejal: "Šušarska nedelja mora ostati in postati osrednja tržiška manifestacija, morda celo praznik, kajti "pravih" turistov je skozi vse leto toliko, kolikor jih privabi vsako leto Šušarska nedelja."

TEDNIK DEMOKRACIJA

Predstavniki zasebne družbe Veda so predstavili prvo številko novega političnega tednika Demokracija, ki bo nadomestil mesečnik Dan. Po besedah predsednika družbenikov dr. Ludvika Čanžka, direktorja družbe, dr. Jožeta Zagožna in odgovornega urednika časnika Marcela Koprola so želeli zadostiti potrebi po časopisu, ki bi bil nov tako po obliki kot po vsebini. Resnično demokratično naravnani časopis naj bi pomenil majhno protiutež sedanjemu večinoma politično enobarvnemu dnevniku tisku.

Dobili smo novi slovenski prevod Svetega pisma. Po jubilejnem prevodu Nove zaveze iz leta 1984, ob štiristoti obletnici izida Dalmatinove Biblije, smo zdaj dobili celotno Sveto pismo Stare in Nove zaveze, prevedeno v slovenski jezik po najbolj preverjenem izvornem besedilu. Dokažimo, da smo Slovenci vredni tega neprecenljivega bogastva in sezimo po knjigi vseh knjig.

Napake z vseh vetrov:

Med poletjem se mi je nabralo toliko stavkov z napakami, da sem skoraj obupal. Bi mi jih pomagali popraviti? Za nagrado vam obljubljam boljše znanje slovenskega jezika, na kar boste ponosni sam in vsi, ki se trudimo za lepo slovenščino. Pred seboj imaš devetkrat po deset stavkov z napakami. Ugotovi, kje so napake, in jih popravi.

1.

Na mesto gospe Škrjančeve bo predavala Medvedova. Namesto je padal sneg. Najprej smo peli, na to smo pili. Ali moram stopit na stopnico? Nebo je oblačen. Kupoval je po ceni blago. Poceni je videti, da je kakovost dobra. Od spodaj je bilo slišati glasove. Od spodaj je prihajal počasi; korak za korakom. Po noči ima vsaka mačka zapeljive oči.

2.

Ponoči pride nov dan. Po zimi je hladno. Pozimi pride pomlad. Ta stroj je za nič. Zanič na svetu je nebi zamenjal. Neumno se je prepirati zakaj nepomembnega. Zato lumparijo boš pošteno kaznovan. Hodile sva počasi, za to sva zamudile vlak. Jaka je postavil dve trditve. Nalogo rešujete dve minute.

3.

To nisem vedel. Mi daš mentolov cigaret. Gramofon smo kupili pred dvema leti. Koncem tega tedna bom končal seminarsko nalogo. Z vratmi ne loputaj! Ena, dva, tri - zdaj si na vrsti ti. Množica je spodbujala košarkaše. V kavo daš eno

kavino žličko slatkorja. Izpred Vilfana je pritekel Torkar. Prva tri mesta zasedajo Koper, Ljubljana in Maribor in imajo 12 točk.

4.

Nalogo je rešil, zahvaljujoč svoji trmi. Prinesi, prosim, ključ od babice! V slučaju dežja ekskurzija odpade. Ura v kuhinji gre za deset minut naprej. Ali greste dol iz avtobusa? Z njem si je ogledala filem. Gospa, bi se umaknila, prosim. Možki se je naslonil na vrtno ograjo. V besu je sejal teške besede. Oba odlagališča ležita blizu naselja.

5.

Nerodna gospodična je zlomila oba kolesa. Družina z dvema otroci je obiskala živaljski vrt. Z odraščajočimi otroci so velike težave. Babica se je pri otrokih počutila prijetno. Iz radija je valovila nežna glazba. Današnji mladostnik je zelo svobodomiselnen. Temu ni tako. Odločitev še ni padla. Soglasno smo izvolili pretstavnika razreda. V slučaju zastrupitve z gobami popijte mleko.

6.

Njegovo pričevanje ne odgovarja resnici. Nisem jo videl. Pri njemu se je počutila varno. Ali obiskuješ šolo Valentin Vodnik? Gre se za uspeh. Vse očividce se naproša, da telefonirajo na bližnjo policijo. Mama je kupila štedilnik na trdna goriva. Celó zimo je kurila z drvami. Nič ne vem o njemu. Ja, s kom pa pišeš šolsko nalogo?

7.

Še dve minute je do zvonjenja. Pri doktor Jaku Mikuš je vedno drenj. Bolje blago se boljše prodaja. Stari oče je vrgel berglje v kot. Sonce je

žareča kroglja. Sokolj je ptica uje-da. Kje je moja zibelj tekla? V plavnine hodimo z gojzerji. Septem-bersko znižanje meterskega blaga. V Kranjski gori gangsterski napad na menjalnico.

8.

V italjanski banki je menjal milijon lir. Odaja o živalih je bila zanimiva. Sovražnik je bombardiral železniško progo. Stopi čimhitreje po zdravnik. Današnji delaven dan je bil naporen. Ali si mogoče videl kje Dragota? Zelo se bojim inekcije. Ti si pa kupila isti pulover kot jaz! Jaderno jo je ucvril na jadernico. Imaš kaj za jesti, za piti?

9.

Povej nekaj o veterinicah. Kazoč sliko, se je smejal. En komad stane tolar. Lažnjivemu otroku pa že ne bomo verjeli! Kaj misliš, da boš sedel na starih lovorikah! Ali ne veš, da si pri nas nezaželen? Iz ognja se ni noben rešil. Njen obrazček so prekrile solze. Prosim, bi odvozljal ta voz? Pogovorila sva se med štirimi očmi.

REŠITVE:

1.

Namesto gospe Škrjančeve bo predavala Medvedova. Na mesto je padal sneg. Najprej smo peli, nato smo pili. Ali moram stopiti na stopnico? Nebo je oblačno. Kupoval je poceni blago. Po ceni je videti, da je kakovost dobra. Odspodaj je bilo slišati glasove. Od spodaj je prihajal počasi; korak za korakom. Ponoči ima vsaka mačka zapeljive oči.

2.

Po noči pride nov dan. Pozimi je hladno. Po zimi pride pomlad. Ta stroj je zanič. Za nič na svetu je ne bi zamenjal. Neumno se je prepirati za kaj nepomembnega. Za to lumparijo boš pošteno kaznovan. Hodili sva počasi, za to sva zamudili vlak. Jaka je postavil dve trditvi. Nalogo rešujete dve minuti.

3.

Tega nisem vedel. Mi daš mentolovo cigareto. Gramofon smo kupili pred dvema letoma. Seminarsko nalogo bom končal ob koncu tega tedna. Z vrati ne loputaj! Ena, dve, tri - zdaj si na vrsti ti. Množica je spodbujala košarkarje. V kavo daš eno kavino žličko sladkorja. Pred Vilfana je pritekel Torkar. Na prvih treh mestih so Koper, Ljubljana in Maribor, ki imajo po 12 točk.

4.

Nalogo je rešil, ker je bil trmast. Prinesi, prosim, babičin ključ! V primeru dežja ekskurzija odpade. Ura v kuhinji prehitava za deset minut. Ali izstopite? Film si je ogledala z njim. Gospa, bi se umaknili, prosim. Moški se je naslonil na vrtno ograjo. V besu je sejal težke besede. Obe odlagališči ležita blizu naselja.

5.

Nerodna gospodična je zlomila obe kolesi. Družina z dvema otrokoma je obiskala živalski vrt. Z odraščajočimi otroki so velike težave. Babica se je pri otrocih počutila prijetno. Iz radia je valovila nežna glasba. Današnji mladostnik je zelo svobodomiseln. To ni tako. Nismo se še odločili. So glasno smo izvolili predstavnika razreda. Ob zastrupitvi z gobami popijte mleko.

6.

Njegovo pričevanje ne ustreza resnici. Nisem je videl. Pri njem se je počutila varno. Ali obiskuješ šolo Valentina Vodnika? Gre za uspeh. Vse očividce naprošamo, da telefonirajo na bližnjo policijo. Mama je kupila štedilnik na trda goriva. Celo zimo je kurila z drvmi. Nič ne vem o njem. Ja, s čim pa pišeš šolsko nalogo?

7.

Še dve minuti je do zvonjenja. Pri doktorju Jaku Mikušu je vedno gneča. Boljše blago se bolje prodaja. Stari oče je vrgel bergle v kot. Sonce je žareča krogla. Sokol je ptica ujeda. Kje je moja zibel tekla? V planine hodimo z gozjarji. Septembrsko znižanje metrskega blaga. V Kranjski Gori gangsterski napad na menjalnico.

8.

V italijanski banki je menjal milijon lir. Oddaja o živalih je bila zanimiva. Sovražnik je bombardiral železniško progo. Stopi čim hitreje po zdravnik. Današnji deloven dan je bil naporen. Ali si mogoče videl kje Draga? Zelo se bojim injekcije. Ti si pa kupila enak pullover kot jaz! Jadrno jo je ucvrl na jadrnico. Imaš kaj jesti, za piti?

9.

Povej kaj o veternicah. Kazoč sliko, se je smejal. En kos stane tolar. Lažnivemu otroku pa že ne bomo verjeli! Kaj misliš, da boš sedel na starih lovorikah! Ali ne veš, da si pri nas nezaželen? Iz ognja se ni rešil nihče (nobeden). Njen obražček so prekrile solze. Prosim, bi odvozil voz? Pogovorila sva se na štiri oči.

Pripravil Milan Kobal

Izražajmo se lepo

IZBITI - pomeni kako reč z udarcem spraviti od tam, kjer je tičala. Izbil bom klin iz stene. Izbil mu je dva zoba. Izbili so mu meč iz roke. Glagol uporabljamo tudi v prenesenem pomenu. Kar izbij si to iz glave. Nedovršna oblika je izbijati. Po vrsti je izbijal žeblje.

V hrvaščini ima isti glagol več pomenov, eden izmed njih je prišel v neskrbni rabi tudi v slovenščino. "Vse je izbilo na dan." "Resnica izbija na dan." Pravilno se stavka glasi: Vse je prišlo na dan. Resnica prihaja na dan.

IZDVOJITI, IZDVAJATI - Ta par glagolov smo dobili po površnosti prevajalcev iz hrvaščine. Po slovensko se ta glagol glasi: izločiti, izločati. Vse poškodovane bankovce je treba izločiti. Izločil je vsa gnila jabolka. Iz prometa so začeli izločati avtomobile brez katalizatorja.

IZGINITI, IZGIN - Kakor imamo od glagola poginiti samostalnik pogin, tako se nam pri izginiti ponuja izgin. Za čuda pa se v našem tisku največkrat uporablja okorna in nelepa beseda "izginotje". Izgini iz moje hiše! Madež še ni čisto izginil. Pastirske kočice so izginile pod snegom. Nenaden izgin tega človeka jih je presenetil.

TIŠINA - SMO NA SVETEM KRAJU...

V sončni julijski nedelji se približujemo Kočevju. Dolgo smo že nameravali na to bolečo pot, pot, po kateri se je vila reka ljudi po drugi svetovni vojni v smrt. Jagode rožnega venca polzijo med prsti. "Ki je za nas krvavi pot potil..." Ženski glas v avtomobilu prekinja brnenje motorja. Glasno molimo. Duhovnik nam ljubeznivo kaže pot.

Po makadamski cesti Kočevskega roga se približujemo kraju smrti. Zgovorna tišina. Na deblih dreves tu in tam napis: Tišina - smo na svetem kraju. "Ob ograji prvega brezna več ljudi z rožnim vencem v rokah. Nekateri smo tu prvič. Žalostni obraz žene se obrne k meni. "Imate koga tu?" me vpraša. "Ne, prišli smo pokropit kraj bolečega spomina," ji pojasnim. "Tu sta pobita moja dva brata," nadaljuje in spet moli. Za nami prihajajo drugi, starši z dojenčkom, nekaj mladih in starčkov, ki se opirajo nanje, zadnji na bergljo. Prižigajo sveče in berejo napise na vencih ob breznu. Darovali so jih pokojnim sotrpinom preživeli, ki so se nagi in sestradani srečno rešili iz kočevskih brezen. Na veji plapola slovenska zastava, ob njej pa vatikanska z napisom: "Oče, potrdi nas v veri."

Pospravimo suhe rože in dogorele sveče. K lesenemu križu, ki ponazarja trpljenje tisočih mučencev, mladih in starih, bolnih in onemoglih, položimo šopek cvetja z našega vrta in prižgemo svečo. Tiho molitev spremlja šumenje kočevskih gozdov in spevi ptic kot večna neizpeta melodija za vse, ki so se morali tu na grozoten način posloviti od sveta.

Za nami je Kočevski rog, kraj, ki kakor drugi kraji smrti na Slovenskem za javnost odkriti šele po državni osamosvojitvi, še vedno nima urejenega znamenja. Znamenja kot opozorila današnjim in prihodnjim rodovom, da brat naj nikdar več ne dvigne roke nad brata.

Oče, potrdi nas v veri, da bi spoznali, da je zločin zločin in da je o njem v zgodovini možna le ena resnica.

Špela Sobočan

NA "POLETNEM TRAVNIKU" CELJSKE BOLNIŠNICE...

Slovenski duhovnik iz Argentine maševal za bolnike!

Vodstvo celjske bolnišnice je leta 1995 zadolžilo vzgojiteljice pod vodstvom Majde Guzej, zaposlena je na oddelku za otroško kirurgijo, da skrbijo za urejenost velike avle do izgradnje nove celjske bolnišnice. Ta prostor ob nedeljah in praznikih služi tudi za bogoslužje, dokler bolnišnična kapela, ki je

zaradi pomanjkanja denarja v zaostanku, ne bo dograjena.

Mali bolniki ustvarjalci pogosto razstavljajo na stenah velike avle svoje risbe. Njihovo sporočilo v različnih tehnikah ni le pozdrav mimoidočim, ampak tudi dokaz, da zanje čas, ki so ga preživeli v bolnišnici, ni izgubljen.

V začetku junija so pripravili razstavo, ki so jo poimenovali Poletni travnik. Dvanajst otroških risb v različni tehniki /asomblaž/ predstavlja trave, cvetje in živali s travnikov. Za vsako risbo so porabili tri dni. Izdelovalo jo je več bolnih otrok v starosti od pet do šestnajst let. Med šestintridesetimi podpisniki na risbah je označeno tudi ime z roko v mavcu v oklepaju. Na vabilo so zapisali: "Bolnišnični vrtec - OE "Zarja" - otroci z otroškega oddelka kirurških strok, ORL-oddelka in otroškega oddelka Vas skupaj z vzgojiteljicami Ireno, Majdo in Heleno vabijo na Poletni travnik!"

Na dan sv. Lovrenca, 10. avgusta letos, je za bolnike celjske bolnišnice med otroškimi risbami "poletnega travnika" maševal slovenski misijonar, lazarist Tomaž Mavrič iz Buenos Airesa; od leta 1994 živi v Sloveniji. Nadomeščal je bolniškega kurata, ki je na dopustu v Nemčiji. Z njim je somaševal duhovnik Milan Korbun iz Poljčan, ki se trenutno zdravi v celjski bolnišnici. Bogoslužje je spremljala pesem bolnikov in se izgubljala v belini zidov, okrašenih z otroškimi risbami.

Tako je slovenski rojak iz Argentine z besedo tolažbe in upanja postavil med nami nov most. "Poletni travnik" celjske bolnišnice pa nas vabi, da stopimo nanj.

mag. Karolina Godina, dr. med.

Bolniki pri sveti maši na "poletnem travniku" celjske bolnišnice

• Dr. Ludovik Strauch, lektor za slovenski jezik, Vam prevede vse vrste listin, strokovne tekste in knjige - iz slovenščine v nemščino in obratno. Tel.: 07621 - 476 - 90, SŠckinger Str. 2, D - 79540 Lšrach.

• PREVODI – Sodno zapriseženi prevajalec za nemščino mag. Slavko Kessler vam uradno prevede vse vrste listin in strokovnih besedil. Telefon 80538 München, Liebigstr. 10, tel.: 089 / 22 19 41

• Dragi rojak!! Za Vašo SELITEV v domovino se Vam toplo priporočamo. – Obrnite se na naslov: Gebr. HORŽEN, Möbeltransporte, Herderstraße 36, D-40721 Hilden bei Düsseldorf. (Telefon 02 1 03 / 44 5 62). – Informacije dobite pisno ali po telefonu v slovenski ali nemški.

• Za vaše zdravje! Električni masažer z grelnim elementom, magneti, akupresura in akupunktura.

Elektromagnetni valovi povzročajo v telesnem tkivu vibracije, s tem aktivirajo celice ter omogočajo pravičen krvni obtok. Aparat segreva mišice, pripomore k njihovi elastičnosti, bolečine se ublažijo ali prenehajo. Pomaga pri vseh revmatičnih boleznih, neuralgiji, artritisu, migreni, visokem krvnem pritisku, hladnih nogah in rokah, športnih poškodbah, teniškem poklopcu, masaži lic itd.

CENA: 152 DM s poštnino.

Zahtevajte naš prospekt.

JODE, Schwanthalerstr. 1, D-8000 München 2, Tel. 089/55 50 34.

• Hotel Emona, II. kat., v zgodovinskem središču Rima. Vse sobe imajo lastno kopalnico, RTV sprejemnike, telefon, mini bar, air condition. Osebe govori slovensko in bo poskrbelo za vaše ugodno počutje. Poleg hotela je lasten avto park. Pokličite nas po telefonu 0039-6-7027911 ali 7027827 ali po faksu 7027878. Naš naslov: Hotel Emona, Via Statilia, 23 - 00185 Roma. Slovenski gostje imate poseben popust!

• V lepem kraju v Zgornji Savinjski dolini prodamo srednje veliko kmetijo ali pa samo hišo in gospodarsko poslopje, na katerem je možno urediti dve stanovanji. Cena po dogovoru. Tel.: 063 841 177

• Na Velikem Kamnu pri Senovem prodamo hišo z vinogradom. Odlična lega ob glavni cesti. Tel.: 0609 644 086

• Palace hotel je v samem središču Gorice, 1 km od državne meje. Znan je po odlični restavraciji, dnevnim barom, ima veliko konferenčno dvorano za 100 oseb in malo za 40 oseb. Je moderno opremljen hotel s 75 sobami (150 ležišč). V sobah je kopalnica, sušilec za lase, mini bar, telefon, radio in TV. Parkirni prostor je zavarovan.

Palace hotel, Corso Italia, 63, 34170 Gorizia, tel. 0039-481-82166, faks 0039-481-31658. Slovenski gostje imate poseben popust!

V Polzeli prodam enodružinsko, enonadstropno hišo iv surovem stanju s telefonskim priključkom in z 830 m2 zemlje. Cena 70.000 mark.

Informacije tel. 00 49 89 725 72 95

Na obrobju mesta Laško prodam hišo z gospodarskim poslopjem, ki je primerno za obrt ali stanovanje. Informacije po telefonu 06002806 (Nemčija).

• Dragi rojak!

Pomnil na Svetega očeta ob obisku v Sloveniji. Naprodaj videokasete VHS pod geslom "Oče, potrdi nas v veri". Papež Janez Pavel II. v Sloveniji od 17. do 19. 5. 1996. Obrnite se pisno na naslov: Oec. Franc Antolič, Postfach 1313, 72581 Dettingen-BRD. Cena kasete 39.95 DM + poštnina po povzetju.

• Prodamo novo hišo z 47 ari ohišnice v Ledineku - Sv. Ana v Slov. goricah. Informacije v Stuttgartu: tel.: 0711/25 71 208 in v Sloveniji: tel.: 062 721 214.

• V lepem kraju pri Dobovi - Brezje - prodamo dvostanovanjsko hišo, 2 garaži, asfaltirano dvorišče in 1,4 ha zemlje (travnik - gozd) ob hiši. Naslov posreduje uredništvo Naše luč. Šifra Dobova.

• Prodam hišo v Straži pri Novem mestu, velikosti 200 m2, dvostanovanjsko, voda, elektrika, telefon, zraven je še 140 m2 zemlje (hiša v 4. gradbeni fazi). Oba objekta sta ob reki Krki z urejenim bregom - okolico in možnostjo kmečkega turizma. Informacije na tel.: ++3866878-030 ali mobitel 0609/636-920 - standom

• Ugodno prodam novo hišo v Dobrni - Vrba 1/a, Slovenija. Tel: 063 778 386 ali pa pišite na naslov: A. Kumer-Walter, Rathenau, str. 10 40589, D,sseldorf B.R.D

• V Spodnji Kungoti pri Mariboru prodam dve gradbeni parceli, vsaka meri cca. 9.000 m2. Informacije: Mirko Grandoček, tel.: 062 656 123.

Oglas sme obsegati največ 50 besed. Cena oglasa je 35 DEM. Trikratna objava oglasa stane 90 DEM, celoletna 250 DEM. Oglase sprejemamo do 5. v mesecu. Oglas

lahko plačate pri vašem duhovniku ali pa na uredništvu.

Tatovi najrajši razpravljajo o tem, da vse preveč ljudi krade.

Naročil sem zrezek in se nekaj časa mučil z njim.

"Ta zrezek je zanič," sem rekel natakarkju.

"Kaj ga pa gledate, saj ni televizija!"

"Le kaj zanimivega lahko vidiš na Marjani?"

"Sebe."

Očetje in mame v klopeh, učiteljica govori o razvadah, ki jih imajo otroci.

"Ali tvoj sin kadi?" vpraša neki oče soseda.

"Le kadar popiva."

Kadar vzamem v roke kozarček žganja, zamižim preden ga spijem.

Zakaj?

Ko zagledam žganje, se mi v ustih naredi slina. Jaz pa ne maram razredčenega žganja.

"Ste vi lastnik te firme?"

"Ne."

"Potem se pa ne obnašajte tako trapasto!"

Nikoli ne napravi nikomur ničesar dobrega, sicer te bo prizadelo, če ti bodo naredili kaj slabega.

"Ti, Miha, si slišal, da je Janez umrl?" "Hudiča! A zato prihaja na pivo še bolj poredko kot včasih!"

Iz idealnega moškega ni mogoče narediti idealnega moža. Idealni moški ostane samski.

Električni avto je rešitev za prihodnost. Avto bo izredno poceni, le za kabel bo treba odšteti nekaj več.

ANGLIJALONDON SW9 OLS, 62, Offley Road, tel.+ faks (**44) 0171 - 735 - 6655, **Stanislav Cikanek****AVSTRILIJA**A-1050 WIEN, Einsiedlergasse 9-11, tel. (**43) 1-544 2575, **Anton Štekl**A-8020 GRAZ, Mariahilferplatz 3, tel. (**43) 0316 - 91 31 69 - 37, **p. mag. Janez Žnidar**A-4053 HAID b. Salfelden, Kirchenstraße 1, tel. (**43) 07229 - 88 3 56 - 3 (ob petkih popoldne in ob sobotah), **Ludvik Počivavšek**A-6800 FELDKIRCH / Vorarlberg, Herrengasse 6, tel. (**43) 05522 - 73100 in 34850, **Janez Žagar**

A-9800 SPITTAL / Drau, Fridtjof-Nansen-Str. 3

BELGIJAB-3630 EISDEN, Guill. Lambert laan 36, tel./faks. (**32) 089 - 76 22 01, **Alojzij Rajk**B-6200 CHÂTELINEAU, 10, rue de la Revolution, tel. (**32) 071 - 39 73 11, **Kazimir Gaberc****FRANCIJA**F-92320 CHATILLON,3, Impasse Hoche, tel. (**33) 1-42 - 53 64 43, faks (**33) 1-42 53 56 70, **Silvo Česnik, žpk; David Taljat, kpl; prelat****Nace Čretnik, delegat**F-57710 AUMETZ, 9, rue Saint Gorgon, tel. (**33) 82 91 85 06, **Anton Dejak**F-57800 MERLEBACH, 14, rue du 5 Decembre, tel. (**33) 87 81 47 82, **Jože Kamin**F-06300 NICE, 17, rue de Sospel, tel. (**33) 93 56 66 01, **Franjo Pavalec****ITALIJA**SLOVENIK, I-00178 ROMA, Via Appia Nuova 884, tel. (**39) 06 - 718 47 44, faks (**39) 06 - 718 72 82, **msgr. dr. Maksimilijan Jezernik**MILANO: **msgr. dr. Oskar Simčič**, Corte S. Ilario 7, 34100 Gorizia, tel. (**39) 0 418 - 32 123**NEMČIJA**D-10829 BERLIN, Kolonnenstr. 38, tel. (**49) 030 - 784 50 66, faks (**49) 030 - 788 33 39, **Izidor Pečovnik**, tel. (**49) 030 - 788 19 24D-46149 OBERHAUSEN, Oskarstr. 29, tel. (**49) 0208 - 64 09 76, **Janez Pucelj**, tel. + faks (**49) 0208 - 644 277, **Stanislav Čeplak**, diakonD-50674 KÖLN, Moltkestr. 119 - 121, tel. in faks (**49) 02 21 - 52 37 77, **Martin Mlakar**D-60596 FRANKFURT, Holbeinstr. 70, tel. (**49) 069 - 63 65 48, **Martin Retelj**D-68159 MANNHEIM, A 4, 2, tel. (**49) 06 21 - 28 5 00, **Janez Modic**D-85055 INGOLSTADT, Feldkirchner Str. 81, tel. (**49) 08 41 - 59 0 76, **Stanislav Gajšek**, tel. + faks (**49) 0841 - 92 06 95D-70184 STUTTGART, Staffenbergstr. 64, tel. (**49) 07 11 - 23 28 91, faks, (**49) 07 11 236 13 31, **Janez Šket**, tel. (**49) 07 11 23 28 91D-72764 REUTLINGEN, Krämerstr. 17, tel. (**49) 07 121 - 45 2 58, faks (**49) 07121-47227 **Janez Demšar**, Urbanstraße 21, D-72764 Reutlingen, tel. (**49) 0171-5270752D-86199 AUGSBURG, Klausenberg 7c, tel. (**49) 08 21 - 97 9 13, **Joško Bucik**D-89073 ULM, Olgastraße 137, tel. (**49) 07 31 - 27 2 76, **Joško Bucik**, voditelj **dr. Marko Dvorak**D-80538 MÜNCHEN, Liebigstr. 10, tel. (**49) 089 - 22 19 41, **Marjan Bečan****NIZOZEMSKA**B-3630 EISDEN, Guill. Lambert laan 36, tel./faks. (**31) 089 - 76 22 01, **Alojzij Rajk****ŠVEDSKA**S-411 38 GÖTEBORG, Parkgatan 14, tel.+faks (**46) 031 711 54 21, **Zvone Podvinski****ŠVIČA**CH-8052 ZÜRICH, Schaffhauser Str. 466, Postfach 771, tel. (**41) 01 - 301 31 32, faks (**41) 01 - 303 07 88, **p. Robert Podgoršek**, Seebacherstr. 15, Postfach 521, CH-8052 Zürich, tel. (**41) 01 - 301 44 15CH-4500 SOLOTHURN, Kapuzinerstr. 18, tel. (**41) 065 - 22 71 33, **p. Damijan Frlan**

ТВОЮ ОНУ СОУМРЕЛЪ ЗА ПОМОЩИНЪ
17.11.1943

